

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

„Košę reikia virti su meile”
– 10 psl.

- Tema: Alkoholio reklama Lietuvoje – 2
- Reikėjo susilaikyti – 3
- „Chevrolet” – jau šimtas! – 3, 11
- „Lapkritis širdį taip suspau-džia skausmu” – 4-5
- Pas Cicero lietuvius viešėjo kardiologas iš Lietuvos – 5
- NY pagerbtas Lietuvos diplo-mato atminimas – 5
- Pristatyta M. Remienės knyga – 6
- Šventadienis – 8
- Anais laikais (1) – 8
- Tapkite donorais – 9
- Pagalba talentingiems vai-kams – 11

Valiutų santykis
1 USD — 2.51 LT
1 EUR — 3.45 LT

ESBO komisaras susirūpino įtampa tarp lietuvių ir lenkų

Vilnius (ELTA) – Tarp Lietuvos ir lenkų tautinės mažumos tvyro įtampa – tai pripažino ir Lietuvoje viešintis Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos komisa-ras Knut Vollebaek.

Lietuvoje apsilankęs už tautines mažumas atsakingas ESBO komisa-ras Knut Vollebaek susitiko su aukš-tais politikais, lankėsi Šalčininkų rajone tautinėse lenkų ir rusų mo-kyklose. Komisarą Lietuva sulaukė, kai jau kuris laikas tarp Lietuvos ir vietos lenkų bendruomenės tvyro įtampa dėl švietimo tautinių mažu-mų mokyklose.

Priimtos švietimo įstatymo pa-taisos numato, kad po poros metų tautinių mažumų mokiniai kartu su lietuvių abiturientais turės laikyti vienodą lietuvių kalbos egzaminą, o per pamokas daugiau mokytis lietu-vių kalbos. Tam aktyviai priešinasi lenkų mažuma. „Mes susirūpinę. Čia yra ne konfliktas, bet įtampa. Mano tikslas yra pasistengti įvardyti prob-lemą, kol tai dar netapo rimtu konf-

Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) komisarą tautinių mažu-mų klausimais Knut Vollebaek (k.) priėmė Lietuvos ministras pirmininkas Andrius Kubilius. **ELTA** nuotr.

liktu”, – teigė K. Vollebaek.

Lietuvos Švietimo ir mokslo ministras viliasi, kad po lenkų skun-dų dabar tarptautinė bendruomenė susidarys abipusį vaizdą. Savo išva-

dą komisaras žada teikti po apsilan-kymo Lenkijoje. Anot jo, nepaisant, kokia bus išvada, diskusijas ir pasi-tarimus tarptautinė organizacija su Lietuva ir Lenkija tęs dar kurį laiką.

Atsistatydino policijos generalinio komisaro pavaduotojas

Vilnius (ELTA) – Atsistatydini-mo pareiškimą įteikė policijos gene-ralinio komisaro pavaduotojas Vis-valdas Račkauskas, kurio namuose savaitgalį buvo atliktos kratos, tikri-nant pranešimus, esą policija žinojo apie Drąsiaus Kedžio planuojamas žmogžudystes. Vidaus reikalų mi-nistras Raimundas Palaitis nutarė patenkinti pareigūno prašymą, kuris suderintas su policijos vadovu Sau-liumi Skverneliu.

V. Račkauskui pareikšti įtarimai dėl piktnaudžiavimo ir dokumentų klastojimo. V. Račkauskas buvo ap-klaustas Generalinėje prokuratūroje. Jam paskirta kardomoji priemonė – pasižadėjimas neišvykti. Jis ne vie-nintelis, kuriam buvo pateikti įtari-mai, tačiau antrojo asmens prokuro-ras neįvardino. Iš viso byloje įtari-mus pareikšti norima šešiams asme-nims. Anot R. Palaičio, bus svarsto-ma, ar dėl įtariamųjų kreiptis į teis-

mą, kad jie būtų nušalinti nuo parei-gų. Šie asmenys yra tiek iš Policijos departamento, tiek iš Kriminalinės policijos biuro. „Tai truko ne viene-rius metus”, – apie nusikalstamų veikų trukmę kalbėjo prokuroras.

Ministras pirmininkas Andrius Kubilius po Vyriausybės pasitarimo sakė, kad policija turėtų taikyti aukš-čiausius skaidrumo reikalavimus, tačiau pridūrė nesąs susipažinęs su naujausia informacija.

Lietuvos ambasada Londone įsikūrė naujose patalpose

Londonas (Delfi.lt) – Jungtinėje Karalystėje viešėjęs užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis atidarė naująją Lietuvos ambasados Londone pastatą. Ambasada įsikūrė centriniame Londono rajone Westminster, netoli Parlamento ir kitų valstybės valdžios institucijų. Čia taip pat įsikėlė turizmo informacijos centras, skirtos patalpos lietuvių bendruomenei.

Į iškilmingą atidarymą susirinkusiems svečiams – britų pareigūnams, verslo ir kultūros veikėjams, Lon-dono diplomatinio korpuso ir Jungtinės Karalystės Lie-tuvių Bendruomenės atstovams – Klaipėdos universiteto ansamblis „Žuvėdra” parodė nuotaikingą Lotynų Ameri-kos šokių programą.

Naująją pastatą ambasados reikmėms nutarta įsigyti 2007 m. Tuo metu Užsienio reikalų ministerijai vadovavo Petras Vaitiekūnas. Buvo nustatyta, kad senasis namas yra blogos būklės, neatitinka Šengeno teisyno reikalavi-mų bei ambasados poreikių, jo pertvarkyti ekonomiškai neapsimoka. Pastato trūkumai ypač išryškėjo Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, kai itin išaugo ambasadoje apsilankančių Lietuvos piliečių skaičius. Vien ambasa-dos Jungtinėje Karalystėje priimtų ir sutvarkytų doku-mentų dėl paso gavimo skaičius 2003–2010 m. išaugo nuo 928 iki 4,448. Apie 1,500 kvadratinių metrų ploto naujasis pastatas nupirktas 2007 m. už 60 mln. litų, lėšos buvo skir-tos iš Vyriausybės investicijų programos. Remonto dar-bai pradėti pernai rugsėjį, darbų vertė – apie 11,7 mln. litų. Šias išlaidas planuojama padengti pardavus senąjį 843 kv. metrų ploto pastatą.

Lietuvos ambasada Londone.

URM nuotr.

Naujosiose patalpose įrengtos erdvios žmonių aptar-navimo salės, įrengta elektroninė klientų srautų valdymo sistema, yra liftas neįgaliesiems, erdvūs pokalbių kamba-riai, užtikrinta reikiama išlaptintos informacijos apsau-ga. Nuo šiol bus sparčiau priimami ir tvarkomi Lietuvos ir užsienio piliečių dokumentai – konsulinių paslaugų teikimui vietoje anksčiau buvusių dviejų langelių įrengti septyni.

Redakcijos žodis

Tik pasirodžiusi knygynų lentynose Valdo Adamkaus knyga „Paskutinė kadencija. Prezidento dienoraščiai“ tapo perkamiausia knyga – iki šiol Lietuvoje politiniame žanre apskritai nebuvo knygos, kuri būtų taip greitai išgraibstyta. Kai kurių apžvalgininkų pakrikštyta lietuviška „WikiLeaks“ knyga yra labiausiai perkama ne tik eilinių, paprastų pirkėjų, bet ir valstybės pareigūnų, Seimo narių. Mat Adamkaus naujausioje knygoje rašoma apie šių dienų politikus: Dalią Grybauskaitę, Rolandą Paksą, Viktor Uspaskich, Kazimirą Prunskienę, Andrių Kubilių ir kt. Bet knyga perkama ir dėl kitų priežasčių. Lapkričio 14 dieną Lietuvos generalinė prokuratūra dėl Adamkaus knygos kreipėsi į Valstybės saugumo departamentą, kurio prašo išsiaiškinti, ar prezidentas neatskleidė valstybės paslapties. Kas toji prokuratūros įžvelgta „valstybės paslaptis“ kol kas nesaikoma, tad suspėję knygą įsigyti dar turi laiko sudaryti savąjį Adamkaus atskleistų „valstybės paslapčių“ penketuką.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: ALKOHOLIO REKLAMA LIETUVOJE

Nors alkoholio reklamos draudimo išsaugojimo klausimas dar nėra išspręstas, pabandysiu pažvelgti į jį kiek iš šalies ir apibendrinti, kas paašškėjo stebint „fronto liniją“. Pirmiausia tapo aišku, kad, atsiradus interesų konfliktui ir spaudimui, politikai pradeda vengti diskusijų. Paradoksalu, tačiau tuo pat metu yra teigiama, kad su radikalais diskutuoti neįmanoma. Tačiau tikrovėje durys į frakcijų susitikimus yra uždarytos, o bandymas prisikviesti Seimo narius į jų patogumui pačiame Seime rengiamas diskusijas alkoholio kontrolės tema patiria visišką nesėkmę.

Neabejoju, alkoholio, tabako kontrolės priemonės yra tik nedidelė dalis tų problemų, kurias stebi ir dėl kurių piktinasi nemaža dalis Lietuvos gyventojų. Nebestebina, kad nepasitikėjimas Seimu pasiekė sunkiai įtikėtiną lygį. Nuolat stebime, kai politizuojami ekspertiniai klausimai (pvz., žurnalistas sprendžia atominės energetikos klausimus ir t. t.). Tokie klausimai iš tiesų turėtų būti sprendžiami ekspertinių sprendimų lygmenyje, nes šios sritys yra pakankamai ištirtos mokslininkų ir yra pakankamai duomenų priimti mokslu pagrįstus sprendimus. Tačiau politizuoti tuos klausimus yra itin patogu interesų grupėms, kurios tokiu būdu gali tikėtis sau palankių sprendimų. Tik politikai ir alkoholio gamintojai gali sugalvoti teiginį, kad reklama neskatina vartojimo. Bet politikams šis argumentas atrodo pakankamas ir įtikimas. (...) Keista, kad daugumai nekyla klausimas, kodėl visuomenės sveikatos problemas sprendžia politikai, nors dauguma jų neturi jokios supratimo nei apie sveikatą, nei apie mokslą, nei apie tai, kokias pasekmes turės jų sprendimas. (...)

Diskusijos apie alkoholio reklamą atskleidė ir žiniasklaidos problema. Visų pirma, žiniasklaida vargiai išgyvena dėl įvairių apribojimų ir yra priversta versti dirbti žurnalistus vergiškomis sąlygomis, o tai atsiliepia jų straipsnių kokybei ir tai jau piktina kiekvieną Lietuvos gyventoją. Taip pat labai aiškiai pasimatė, kad žiniasklaida nėra laisva. Pamatėme, kaip atrodo tos žiniasklaidos priemonės, kurios priklauso verslo struktūroms, tiesiogiai susijusioms su alkoholio verslu. Turbūt pirmą kartą pamatėme, kaip vos įdėti dings ta straipsniai iš tinklalapių, kaip trimi skelbimai apie renginius, kaip pateikiama tik vienusiška informacija ir pan. Reikia pastebėti ir tai, kad dalis žiniasklaidos išliko objektyvi ir nušvietė procesą. Reikia nulenkti galvą prieš nacionalinį transliuotoją, regioninę žiniasklaidą, „Žinių radiją“, katalikišką žiniasklaidą ir kitus šaltinius, kurių platinamos žinios suveikė kaip veiksnys, paskatinęs apie tai kalbėti ir kitas žiniasklaidos priemones. Vis dėlto užsakyta informacijos blokada, kelis mėnesius veikusi komercinėje žiniasklaidoje, privertė suabejoti teiginiais, kad žiniasklaida yra viena iš demokratiją užtikrinančių veiksnių. Tiesa, gal neteisingai pastebėjau, laisva žiniasklaida yra viena iš demokratijos veiksnių, o perkamos žiniasklaidos vadinti laisva neapsiverčia liežuvis.

Paašškėjo ir dar viena pikantiška detalė. Pasirodo, kad tyrimus, tiksliau – jų rezultatus, galima nusipirk-

Skauduliai, kuriuos atvėrė karas dėl reklamos

DR. AURELIJUS VERYGA

ti. Pasaulyje gerai žinomas reiškiny, kai pramonė bando nusipirkti „norumus rezultatus“ iš mokslininkų, tačiau, prisipažinsiu nebuvau girdėjęs apie tai, kad viešosios nuomonės tyrimo agentūros kurtų rezultatus pagal pageidavimą. Tenka apgailestauti, kad pas mus tai įvyko. Du kartus atliktos gyventojų apklausos apie jų požiūrį į alkoholio reklamos draudimą neparodė alkoholio gamintojams palankių rezultatų, nes didesnė dalis gyventojų pasisakė už draudimą nei prieš jį. Tuomet buvo rasta agentūra, kuri paskelbė tokius rezultatus, „kokių reikia“ ir nedelsiant pavadino tai Tautos nuomone.

Jei galima būtų teigti, kad parlamentas yra šalies smegenys, priimančios sprendimus, nuo kurių priklauso viso organizmo – šalies veikla, galima sakyti, kad šias smegenis ėda smegenų vėžys, o pagrindinė šio vėžio priežastis yra elementaraus išsilavinimo stoka ir liguista meilė pinigams. Gera naujiena yra ta, kad yra vilties, jog ši smegenų vėžį galima išgydyti operuojant, o operacijos data jau numatyta – 2012 m. spalio mėn. antras sekmadienis, t. y. ateinantys rinkimai į LR Seimą. Bloga naujiena yra ta, kad organizmas savo smegenis turi išsioperuoti pats, o tai jau panašu į mokslinę fantastiką.

Visu gražumu atsiskleidė ir lobistinės veiklos reglamentavimo trūkumai. Jokios lobistinės veiklos nedeklaruojantis Aludarių gildijos prezidentas, tuo pat metu būdamas Seimo nario patarėju ar padėjėju, veikia kaip lobistas ir vykdo lobistinę veiklą Seime, niekam už tai neatsiskaitydamas ir tų interesų viešai neskelbdamas. (...) Tenka tik apgailestauti stebint, kaip alkoholio gamybos bendrovės už santykinai mažą kainą perka sau vergus, kuriuos vėliau verčia žemintis ir atidirbinėti už gautus pinigus. (...)

Ši istorija parodė, kad Seimui neįdomūs to paties Seimo sukurti ekspertiniai mechanizmai, kurie turėtų padėti Seimo nariams apsispręsti ir nedaryti klaidų. Seimo nariams neįdomūs universitetų mokslininkų pateikiami tyrimai, Pasaulio sveikatos organizacijos ir Nacionalinės sveikatos tarybos siūlymai. Šių institucijų nuomonė Seimui yra svarbi tik tada, kai ji sutampa su partijų politinėmis ambicijomis.

Paašškėjo ir dar viena pikantiška detalė. Pasirodo, kad nemaža dalis parlamentarų yra ne tik mažai išprusę, bet ir gana primityvūs. Išsilavinę, aukštos vidinės kultūros ir intelekto žmonės paprastai įsiklauso į mokslininkų ar tarptautinių institucijų siūlymus, nebijo ir nevengia diskutuoti apie sprendimus ir problemas. Apmaudu, tačiau šį kartą diskusijų buvo vengiama sąmoningai. Tik itin neišsilavinę ir žemo emocinio intelekto parlamentarai yra mažiau paveikiami moksliniais argumentais ir įrodymais nei budelių galerijomis ar užkeikimais. Tai, kad būtent pastarosios priemonės davė

didžiausią poveikį, rodo, ką iš tiesų išsirenkame mums atstovauti Seime.

Ši istorija atskleidė ir tai, kaip mūsų parlamentarai suvokia demokraciją ir pilietines teises. Atsirado politikų, pasipiktinusių NVO ir Kata-likų Bažnyčios ketinimais viešinti jų balsavimo rezultatus ir raginti nebalsuoti už juos ateinančiuose Seimo rinkimuose. Tai buvo pavadinta spaudimu Seimui. Keista, bet aludarių kabinėjimasis ir grasinimas išsikelti iš šalies, spaudimu nelaikomas. Tai laikoma atsakingo verslo dialogu su valdžia. Pasipiktinimas ketinimais viešinti Seimo narių balsavimus ir dalyvauti rinkimi-nėse kampanijose iš esmės parodo, kokie neskaidrūs yra rinkiminiai procesai, kad visuomenės dalyvavimas viešose diskusijose yra nepageidautinas, o parlamentarų darbų viešinimas sugriautų gana gerai sureži-suotas rinkėjų kvailinimo ir pirkimo schemas.

Paašškėjo ir tai, kad tokia sąvoka

kaip laisvas Seimo nario mandatas egzistuoja tik itin retais atvejais. Tikrovėje partijų vadovai, susitarę su interesų grupėmis, „prievartauja“ savo bendrapartiečius priimti partijai naudingą sprendimą, galėsiantį užtikrinti tinkamą paramą artimiausių rinkimų metu. Mokslu pagrįstas alkoholio kontrolės priemonės palaikantys politikai būna priversti nedalyvauti balsavimuose, balsuoti taip, kaip liepia partijos vadai ar apskritai pasiūlyti iš posėdžių salės. Sutikite, kad demokratija čia nekvepia.

Lietuvos politikai su dideliu entuziazmu imasi bauginti visuomenę apie galimus baubus Baltarusijoje ir Rusijoje, tačiau su ne mažesniu malonumu puola atstovauti tarptautinių tabako ir alkoholio bendrovių interesams, nors tos bendrovės savo pelną išsiveža iš šalies. Maža to, parlamentarai, kalbėdami apie savo ketinimus prisidėti prie kontrabandos mažinimo, nepasidomi, kad vis daugiau tarptautinių tabako bendrovių skęsta bylose dėl jų pačių vykdytos kontrabandos. Teigiama, kad reikia ginti Lietuvos pramonę, tačiau neįsigilinama, kad būtent reklama yra naudingiausia didelėms skandinavų kapitalo įmonėms, o maži Lietuvos gamintojai nėra pajėgūs pirkti tokios reklamos ir rungtis drakoniškai pasidalintoje rinkoje.

Sutrumpinta.

Dr. Aurelijus Veryga – gydytojas psichiatras, Baltijos šalių tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidentas, Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidentas, Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdžio pirmininkas, LR ministro pirmininko visuomeninis patarėjas.

Praeitą pirmadienį, spalio 31 d. Lietuva balsavo prieš Palestinos narystę UNESCO. Mūsų valstybė, pati patyrusi ilgą okupaciją, turėtų labiau užjausti palestiniečius, tad galėjo ir turėjo susilaikyti. Neįtikina argumentai, kuriais Lietuva teisinio savo neigiamą nuostatą Palestinos narystės UNESCO atžvilgiu.

Daugumai pasaulio šalių klausimas nesukėlė didesnių galvosūkių. Už Palestinos priėmimą balsavo 107 valstybės, prieš – 14, susilaikė 52. Europos Sąjungos (ES) padėtis buvo sudėtingesnė. Atmetus ES užsienio politikos vadovės Catherine Ashton siūlymą visoms šalims susilaikyti, sužlugo pastangos susitarti dėl viešingos nuostatos. 11 valstybių susilaikė, 11 balsavo už, 5 – prieš. Iš didžiųjų ES narių už balsavo Prancūzija, Jungtinė Karalystė, Italija susilaikė, Vokietija buvo prieš. Net Skandinavijos šalių, kurioms dažnai pasiseka rasti bendrą sutarimą, nuomonės išsiskyrė. Švedija pasisakė prieš, Norvegija ir Suomija – už, Danija susilaikė. Kai kurie Švedijos apžvalgininkai aiškino, kad nesutariamai valdančiojoje koalicijoje nulėmė sprendimą balsuoti prieš Palestinos narystę. Žaliųjų partijos atstovai, sukritikavę vyriausybės nuostatą, nurodė, kad valdžios aiškinimai, esą dar per anksti pripažinti Palestiną, yra klaidingi, kaip kadaise buvo klaidingi socialdemokratų politikai, teigę, jog dar ne laikas pripažinti Baltijos šalių suverenumą.

Lietuva teisiną savo laikyseną pasikliaudama JAV išsakytais argumentais. Atseit Palestinos prašymo patenkinimas ne paskatins taikos procesą, bet jam pakenks. Premjeras Andrius Kubilius pareiškė, kad Palestinos ir Izraelio santykiai turi būti sprendžiami per dvišales derybas.

Reikėjo susilaikyti

KĘSTUTIS GIRNIUS

Esą klausimo perkėlimas į tarptautinius forumus gali ne išspręsti krizę, o priešingai – ją padidinti. Premjeras nurodė vadinamąjį valstybių kvartetą, kuris rūpinasi, kad tose derybose būtų daugiau pažangos. Užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgirytė-Liauškienė tvirtino, jog Palestinos pozicija yra konfrontacinė, nes, dar nesulaukus klausimo svarstymo Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryboje arba Generalinėje Asamblėjoje, skubama į išvestinę organizaciją.

Šie argumentai neįtikina. Palestinai nereikia laukti JT Saugumo Tarybos sprendimo, nes jis jau žinomas. Washington, DC ne kartą pasakė, kad vetuos visateisę Palestinos narystę JT. Vadinamasis kvartetą seniai nieko nedaro. Taikos procesui labiausiai kenkia ne Palestinos pastangos patekti į JT ir jų padalinius, bet Izraelio, ypač dabartinės Benjamin Netanyahu vyriausybės, nutarimas tęsti naujų gyvenviečių statybas, taigi ir tolesnį neteisėtą Palestinos kolonizavimą.

Sunku kitaip pavadinti Izraelio veiksmus. Tarptautinė teisė draudžia okupantui leisti savo gyventojams įsikurti okupuotoje teritorijoje. Kelios JT Saugumo Tarybos rezoliucijos, tarp jų 298 ir ypač 446, pasmerkė gyvenviečių statybas. Iki 1980 metų net Washington, DC jas laikė neteisėtomis.

Idealiomis sąlygomis Izraelio ir palestiniečių atstovai atsisėstų prie

derybų stalų ir rastų bendrą sprendimą. Tačiau sąlygos nėra idealios. Gyvenviečių statybos, taigi ir palestiniečių žemių atėmimas, nesiliauja. Jos net įgavo pagreitį, prasidėjus vadinamajam Oslo taikos procesui 1993 metais. Palestiniečių nerimas suprantamas. Izraelis stato naujas gyvenvietes ne tam, kad jos būtų naikinamos. Kiekviena nauja statyba didina tikimybę, jog šią žemę Izraelis atims visiems laikams.

Kaip minėta, vadinamasis kvartetą yra neveiksmingas. Jungtinės Valstijos – ne neutralios tarpininkės, o beveik besąlygiškos Izraelio rėmėjos. Izraelio vyriausybė nerodo geros valios. Taikos derybos seniai pasiekė aklavietę, tad sunku rimtai priimti tvirtinimus, kad Palestinos mėginimas iškelti savo bylą tarptautiniuose forumuose kenkia pastangoms rasti sprendimą. Šiuo metu ne palestiniečių, o Izraelio veiksmai yra pagrindinė kliūtis taikai pasiekti.

Manytum, kad Lietuva, pergyvenusi beveik 50 metų sovietų okupacijos, gebėtų įsijausti į palestiniečių padėtį. Ir suprastų, ką reiškia diplomatinė kitų tautų parama, kai siekiama laisvės. 1990 metais Lietuva žinojo, kad jei sėdėtų sudėjusi rankas ir pasikliautų Maskvos gera valia, laisvė liktų nepasiekiamą. Todėl buvo paskelbta nepriklausomybė be Kremliaus leidimo, nesuderinus nutarimo su tarptautinėmis organizacijomis, neklausant tų, kurie spren-

dimą dėl nepriklausomybės laikė klaida, net provokacija.

Pirminė Vakarų reakcija daugelį nuvylė. Buvo piktinamasi, kai Vokietija, Prancūzija ir kai kurios kitos Europos šalys ragino elgtis atsargiai, ieškoti sutarimo su Kremliumi, laikytis vadinamosios „žingsnio po žingsnio“ politikos, net daryti nuolaidų. Lietuvai aiškinta, esą ji savo kategoriškais reikalavimais gali pakenkti bendram reikalui, susilpninti Michail Gorbaciov ir taip užkirsti kelią tolesnei pertvarkai. Lietuva savo ruožtu priekaištavo Vakarams, kad jų veiksmai neatitinka skelbiamų idealų, kad demokratijos ir tautų laisvės principus užgožia pragmatinis, net savanaudiškas apskaičiavimas, kad nevalia reikalauti, jog Lietuva toliau neštų okupacijos jungą.

Kaip greitai Lietuva subrendo! Dabar ji linkusi vadinti Palestinos prašymą tapti UNESCO nare konfrontaciniu, ragina palestiniečius tenkintis derybomis su Izraeliu, pasikliauti Netanyahu gera valia (kaip 1990 metais mes turėjome pasikliauti Gorbaciov geraširdiškumu), nesikreipti į pasaulio sąžinę ir kitais būdais mėginti didinti spaudimą Tel Avivui.

Lietuvai svarbu palaikyti gerus santykius su Izraeliu, ir džiugu, kad pasiekta pažangos. Palestiniečiai nėra jokie angeliukai, kuriuos be išlygų privaloma remti. Tačiau dėl gerų santykių nereikia atsisakyti principų ar perdėm stengtis įtikinti. Prabėgus kelioms minutėms po balsavimo, Lietuvos įgaliotas ministras Washington Rolandas Kačinskas suskubo pasiųsti žydų organizacijoms trumpą žinutę ir pranešti, kad mūsų valstybė balsavo prieš Palestinos prašymą. Toks elgesys veikiau skatina panieką, o ne pagarbą.

Alfa.lt

Šio mėnesio pradžioje populiariausiam automobiliui JAV istorijoje „Chevrolet“ suėjo šimtas metų. Pirmą kartą su „Chevrolet“ susidūriau 1950 metais, kai pusbrolis Zenonas Šukys mus, neseniai atvykusius į Čikagą, pavėžino savo nauju „Chevrolet“ automobiliu. Tačiau kai po ketverių metų patys ieškojome automobilio, mano mama kategoriškai pareiškė, kad pirsime tik „Ford“ automobilį, nes tik jis jai buvo žinomas iš prieškarinės Lietuvos laikų. Taip nusipirkome 1953 m. „Ford“.

Jau 41 metai, kai gyvenu Michigan valstijos sostinėje Lansing. Šis miestas Amerikoje buvo labiau žinomas kaip „Oldsmobile“ miestas, o ne valstijos sostinė. Nors prieš keletą metų šis „General Motors“ (GM) padalinys buvo uždarytas, miestas vis dar gyvena atsiminimais, o čia jau keletas metų gaminami „Chevrolet“, „Cadillac“, „Buick“ ir GMC automobiliai. Kai atsikėlėme į Lansing, man rodėsi, kad beveik kas antras automobilis mieste buvo „Oldsmobile“ bendrovės. Laikai pasikeitė. Dabar trijose apie miestą esančiose apskrityse jau keletas metų, kai populiariausias perkamas automobilis yra „Chevrolet“.

Per 100 metų „Chevrolet“ automobilis susilaukė daug visuomenės dėmesio, nors turėjo ir keletą nepasisekusių bandymų. Tarp pasisekimų minėtinas „Corvette“ sportinis automobilis, į rinką paleistas 1953 m. Daug dėmesio susilaukė 1957 m. „Bel Air“ modelis, dabar laikomas „klasiška“. Kiek vėliau, 1967 metais, atke-

„Chevrolet“ – jau šimtas!

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

liavo „Camaro SS“, nurungęs „Ford“ bendrovės „Mustang“ automobilį. Nepasisekusiais laikytini „Lumina“ ir „Corvair“ modeliai. Pastarasis padėjo Ralph Nader prasimušti į priekį ir net galvoti apie kandidatavimą į JAV prezidentus. Galvoje turiu jo knygą „Unsafe at Any Speed“, kur jis mirtinai sukritikavo naują „Corvair“ modelį. Prie nesėkmingų gaminių reikia priskirti ir SSR modelį, kuris buvo gaminamas vos keletą metų.

Dabar GM nori, kad „Chevrolet“ patektų į pasaulio populiariausių automobilių gretas. Tam reikia pasaulinės rinkos. Pernai metais 11,2 proc. visų JAV parduotų automobilių buvo „Chevrolet“ ženklas.

Savo laiku daug lietuvių dirbo Michigan valstijoje esančiuose automobilių fabrikuose, ypač Detroit ir jo priemiesčiuose, būtų įdomu išgirsti jų prisiminimus apie tai.

Per žiniasklaidą nubangavo žinia apie spalio 16 d. Washington, DC atidengtą paminklą Martin Luther King pagerbti. Tai vienas iš JAV pilietinių teisių sąjūdžio pirmūnų, siekusių rasinės lygybės. Jis sekė Indijos Mo-

hatma Gandhi išpopuliarintu pasivaus pasipriešinimo keliu. Paminklo atidengimo iškilmėse dalyvavo JAV prezidentas, daug pilietinių teisių veikėjų, žinomų dainininkų bei tūkstančiai King gerbėjų.

Paminklas pastatytas National Mall rajone, šalia kitų žinomų paminklų. Mandagios kritikos susilaukė 30 pėdų aukščio paminklo, iškalto iš granito, apipavidalinimas. Apie paminklą esančioje granito sienoje iškalta 14 King kalbų ištraukų. Pati skulptūra yra kino Lei Yixin kūrinys, kuriuo bandoma priminti vienos King kalbos žodžius, kur kalbama apie iš desperacijos kalno išaugantį vilties akmenį.

Žiūrint į statulos nuotrauką, pirmas išpūdis susidarė, kad čia vaizduojamas man nepažįstamas žmogus. Ypač į akį krito King sukryžiuotos rankos ant krūtinės, tarsi norinčios atsiriboti, o ne suartėti, apkabinti žmones, jiems padėti. Nepasitikėdamas savo pirmine reakcija, tos statulos nuotrauką parodžiau keletui savo kolegų darbe – juodaodžių, baltaodžių, amerikiečių ir užsieniečių. Beveik visi, nežinodami mano pirminės reakcijos, sureagavo panašiai. Taigi turime šaltą kaip akmuo sta-

tulą, kurią per porą mėnesių jau spėjo aplankyti apie 1,5 mln. žmonių.

Čia gera proga prisiminti ir dr. Edmund Gordon, kuriam šimet sukanka 90 metų. Tai ryškia žymę įrėžęs JAV psichologas, prisidėjęs prie 1965 m. sukurto federalinės programos „Head Start“, kuri šiais laikais rūpinasi neturtingose šeimose gyvenančių priešmokyklinio amžiaus vaikučių mokymu, jų mityba ir sveikata. Juodaodis profesorius nuo vaikystės norėjo tapti dvasiškiu. Juo tapęs pamatė, kad daug laiko praleidžia dirbdamas su jaunimu, jam patardamas. Netrukus jis priėjo prie išvados, kad tokiam darbui jam reikalingas psichologinis pasiruošimas. Taip ir tapo psichologu, kurį laikąėjusiu vadovaujančias pareigas Teachers College at Columbia University ir kitur.

Paklaustas, ar „Head Start“ programa buvo sėkminga, dr. Gordon neatsakė trumpai. Jo nuomone, žiūrint iš politinės ir socialinės kaitos pusės, programa buvo viena iš sėkmingiausių federalinių programų. Tačiau galvojant, kas iš tos programos galėjo atsirasti, programa laikytina nesėkminga. Ji nepateisino į ją sudėtų vilčių. Su laiku ji tapo žinoma kaip priešmokyklinio amžiaus vaikų vystymosi programa neturčiams, nors jos sumanytojai norėjo, kad ji taptų šeimos ir bendruomenės vystymosi programa. Norėta padėti ne tik vaikams, bet ir pagerinti vaikų aplinką.

Nukelta į 11 psl.

TELKINIAI

„Lapkritis širdį taip suspaudžia skausmu“

Kamerinis choras, vadovaujamas Jūratės Grabliauskienės. Pirmoje eilėje solistės Genovaitė Bigenytė (pirma iš kairės) ir Vilma Skučienė (antra iš kairės).

Laimos Apanavičienės nuotr.

Pasidalinimas gerumu ir viltimi

LAIMA APANAVIČIENĖ

Lapkritis. Švininiai debesys slenka ir slenka dangumi. Su lapkričio tamsa, su žvakių mirgėjimais pas mus grįžta mirusieji. Mirksinčios žvakių liepsnelės Lietuvos kapinėse – tai susitikimas su išėjusiais. Deja, čia, Amerikoje, besiblašantis rudeninis vėjas tų liepsnelių – išėjusiųjų vėlių – ant kapų neužtinka. Gyvendami svečioje šalyje, kai „Lapkritis širdį/ Taip suspaudžia skausmu./ Byra poteriai lūpom.../ Dievulėli, palaimink“, mes ieškome kitokių būdų, kaip mums, paliktiems išėjusiųjų, prisiglausti prie vienatvės, pastovėti tyloje, užmegzti nebylų dialogą.

Šį kartą kun. Jauniaus Kelpšo ir Lietuvių Operos pakviesti spalio 30 d. rinkomės Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčion. Rinkomės, tikėdami Dievo pažadu, kad mūsų artimieji išėjo gyventi šviesos gyvenimu, ir, anot programos vedančiosios Dalios Sokienės, „Nudilusios sielos galiukais užčiuopus kažkur kitur pleventį: ‘Esu’, išsikibti į žmogišką viltį susitikti dar kartą.“

Pro Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios langų vitražą besiskverbiantys saulės spinduliai kvietė: „Prisilieskime prie Amžinybės, atpažinkime širdimi savo artimuosius“. Kartu su kameriniu choru (vadovė Jūratė Grabliauskienė) „sukalbame“ „Maldele“ (muz. Vidmanto Bartulio, eilės Valerijaus Rudzinsko) ir, padedant skaitovui Evaldui Girdziūnui, suprantame – „Tik Dievo namuose skausmai prašapę/ Ištirps-ta patys savo kūkury...“

Sėdime susikaupe ir klausomės Vilmos Skučienės atliekamos Charles Gounod kantatos „Parce Domino“, kartu su solistų Genovaitės Bigenytės ir Lino Sprindžio duetu meldžiame palaiminimo: „Tu, kuris aukštai,/ Palaimink mus, palaimink mus,/ Paguosk ir palydėk/ Tamsiam kely, tamsiam kely“ (Georges Bizet „Tu, kuris aukštai“), su vedančiąja Sokiene prašome išėjusiųjų atleidimo: „Atleiskit Jūs, užbaigę žemės kelią,/ Kad rūpesčių kasdienių prislėgti,/ Mes per retai aplankom šią vietelę,/

Kur būname prie Jūsų taip arti.“

Choro atliekama Giedriaus Kuprevičiaus „Už tuos, kurie baigė“, solistės G. Bigenytės „Casta Diva“ arija iš Vincenzo Bellini operos „Norma“ sklido bažnyčios tyloje. Ne vieną žiūrovą iki ašarų sujaudino Sokienės skaitomos eilės apie mamą. Ir vėl po bažnyčios skliautais skamba muzika – kamerinis choras gieda Rihards Dubra „Ave, Maria“, skamba solisto Sprindžio atliekamas vieno geriausių Italijos baroko kompozitorių Alessandro Stradella kūrinys „Pietà, Signore“, kurį mūsųose ne dažnai išgirsi.

Atėjome prisiminti mirusiųs, tačiau likusiems reikia gyventi, tad „Mylėkime draugus/ Su Jų klaidom, silpnymėm,/ Su paklydimais./ Mylėkime draugus/ Kol jie šalia/ O ne keliuos,/ Žymėtuos praradimais“ (D. Sokienė). Kamerinis choras gieda giesmę gailėstingam Jėzui (Andrew Lloyd Webber „Pie Jesu“), skamba Maurice Duruflé „Ubi caritas“.

Tikime, tikime visi, kad su mirtimi neužgęsta jokia gera mintis ar darbas. Už bažnyčios vitražo – tamsa. Kartu su nusileidžiančia saule atsiveikiname su prisiminimuose sugrįžusiais. Jie vėl tolsta nuo mūsų, atsiveria tamsa. Meldžiamės už jų amžinybę. „Tyliai tyliai“ (muz. Liongino Abariaus, eilės Henrikos Aušrienės) gieda kamerinis choras, tyliai tyliai dar pasėdime ir tą rudens vakarą prašome išėjusiems Amžinosios šviesos.

Žmogaus gyvenimas nusidriekia toliau laiko ir erdvės ribų. Savo kasdieniniame bėgime ir sumaištyje pernelyg retai prisimename savo mirusiųs, neretai – tik Vėlinių dieną. Gal todėl, kad nesuvokiame: gerbami mirusius, gerbiame save.

Koncertas baigėsi. Mintyse dar skamba skaitovų sakyti eilių posmai, profesionaliai solistų ir choro atlikti muzikiniai kūriniai – širdingas, ramus, profesionalus prisilietimas prie išėjusiųjų. Pasidalinome gerumu ir viltimi su tais, kurie jau išėjo Anapilin, ir uždegėme supratingumo šviesą savo širdyje. Ačiū šios programos sumanytojams ir atlikėjams, pakvietusiems tai patirti.

Kai nušvinta žvakių šviesa

KARILĖ VAITKUTĖ

Kai per Vėlines Lietuvos kapinės nušvinta žvakių šviesa, visi, susirinkę į gimtojo krašto kapines, prisimena savo šeimos mirusiuosius. Dažnas užsienyje gyvenantis lietuvis tik mintimis gali aplankyti gimtąsias vietas, o žvakelę mirusiesiems artimiesiems tenka uždegti ten, kur šiuo metu yra gyvenama.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai Vėlines lapkričio 5 d. minėjo mokykloje. Jaunimo centro didžiojoje salėje šv. Mišias atnašavo mokyklos kapelionas kun. Antanas Gražulis, SJ. Įeidamas į salę kiekvienas mokinukas gavo po degančią žvakelę, kurią turėjo nunešti į sceną. Taip, pamažu visa scena prisipildė degančių žvakės liepsnelių ir ėmė panašėti į Lietuvos kapinių kauburėlius. Sceną gražiai papuošė mokyklos tautodailės mokytojos Jurita Tamošiūnienė ir Irena Šaparnienė su vyresniųjų klasių mokiniais. Ant popierinių puodelių mokiniai piešė lietu-

viškų kryžių ir saulučių ornamentus, o vėliau į papuoštus puodelius įstatė degančias žvakeles.

Mišių metu kun. Gražulis kalbėjo apie žvakės liepsną kaip apie švie-

Vėlinių šv. Mišias atnašavo mokyklos kapelionas kun. Antanas Gražulis, SJ.

są, kuri mums primena ir Anapilin išėjusius šeimos narius, ir gerus jų padarytus darbus. Jis skatino mokinius susimąstyti apie tai, kaip galima būti geresniais. Mokyklos muzikos mokytojai Jūratei Grabliauskienei vadovaujant, mokiniai šv. Mišių metu giedojo giesmes.

Mokiniai mirusiųs prisiminė ne tik mokyklos salėje vykusių Mišių metu. Čikagos lituanistinės mokyklos kieme yra keletas koplytstulpių ir paminklas kritusiems už Lietuvos laisvę. Prie jų mokiniai prisiminė ir Kražių skerdynėse Lietuvoje žuvusiųs, ir visais laikais už Lietuvos laisvę kovojusius ir žuvusius tautos didvyrius, kuriuos taip pat pagerbė tylos minute.

Mokytojos Irenos Šaparnienės vadovaujami dešimtokai gražiai papuošė sceną.

Mokytoja Janina Prialgauskienė mokiniams pasakoja apie Kražių skerdynes.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Kapinės nušvinta nuo žvakių

MARIJA DAINIENĖ

Tyliai šnarėdami „Vėlu, vėlu, vėlu...” leidžiasi lapai ir gula ant žemės, užklodami kapus Vėlinių vakarą. Lapai čia irgi numiršta, tik tyliai, kad nesudrumstų ramybės vėlėms.

Vėlinės – tai rimties ir susikau-pimo metas, kada prisimename išėjusius Amžinybėn savo artimuosius. Tikima, kad vėlės sugrįžta į savo namus, ieškomamos šilumos, todėl kapinės nušvinta nuo žvakių, apšvies-damos kelius į namus ir į žmonių širdis.

Lietuviai nuo seno su pagarba mini šią dieną, meldžiasi ir atlieka apeigas. Vėlinių minėjimo tradicija gyva ir JAV LB. Kristijono Donelaičio lituanistinė mokykla Washing-ton, DC Vėlines minėjo lapkričio 5 d. Minėjimą parengė Ginta Remeikytė-Gedo. Buvo svarbu, kad kiekvienas vaikas dalyvautų, susipažintų su tra-dicijomis, suvoktų ryšį su praeities kartomis.

Visi mokiniai iš vaško pasigami-no žvakę. Savo putliose rankutėse jie spaudė žvakeles, kvepiančias medu-

mi, ir dėmesingai klausė, ką kalbėjo minėjimo vedėjos Gabrielė ir Ginta.

Vieta minėjimui Ginta parinko prie mokyklos, medžių paunksmėje, – taip daug tikriaus, nei kalbėtis kla-sėje. Čia buvo paruoštos simbolinės kapinaitės su lietuviškais tautiniais simboliais: trys kryželiai, didelė žva-kė, simbolizuojanti šventąją ugnį. Vi-si, sustoję ratu, giedojo giesmę: „Kaž-kas verkia, ar girdi, mano Dieve, ar girdi?/ Kažkas meldžias, ar girdi, ma-no Dieve, ar girdi?/ Kažkas gieda, ar girdi, mano Dieve, ar girdi?...” Gie-dodami nuo aukurėlio kiekvienas prisidėgė žvakelę ir statė ant simbo-linių smėlio kapelių. Pūsteldamas žvarboko vėjo gūsis žvakių neuž-gesino, nuo jų liepsnos mes sušildė-me ir savo širdis.

Mokiniai buvo tylūs, susikaupe, atrodė, kad jie suprato Vėlinių pras-mę. Dar kartą įsitikinome, jog mo-kyklose reikia švęsti ne tik pramogi-nes, linksmas, karnavalines šventes, bet ir supažindinti vaikus su kitomis, gilią prasmę turinčiomis šventėmis, ir puoselėti tradicijas.

Dėkojame Gintai Remeikytei-Gedo už prasmingą renginį.

Ginta Remeikytė-Gedo (k.) supažindina mokinius su Vėlinių tradicijomis. Audriaus Kirvelaičio nuotr.

New York, NY

Pagerbtas Lietuvos diplomato Vaclovo Sidzikausko atminimas

Lietuvos Respublikos generali-nis konsulas New York Valde-maras Sarapinas lapkričio 9 d. New York Mount St. Mary’s kapinėse pagerbė jose palaidotų teisininko, žy-maus Lietuvos diplomato Vaclovo Sidzikausko ir jo žmonos Reginos atminimą.

Vaclovas Sidzikauskas gimė 1893 metais Šiaudinės kaime, Šakių ap-skrityje. Baigęs Veiverių mokytojų se-minariją, 1916 m. jis pradėjo teisės studijas Maskvoje, vėliau jas tęsė Berno universitete, o baigė Vytauto Didžiojo universitete. 1918–1919 m. Sidzikauskas dirbo Teisingumo mi-nisterijoje skyriaus vedėju bei depar-tamento direktoriumi. Nuo 1919 m. spalio mėn. pradėjo dirbti Lietuvos diplomatinėje tarnyboje: 1919–1922 m. – Lietuvos misijos Šveicarijoje pirmuoju sekretoriumi bei atstovu, 1922–1931 m. – Lietuvos atstovu, vė-liau – įgaliotuoju ministru Berlyne, o nuo 1925 m. – taip pat Vienoje ir Berne, 1931–1934 m. – įgaliotuoju mi-nistru Londone ir Hagoje. Taip pat Sidzikauskas 1920–1934 m. (su per-

traukomis) buvo Lietuvos atstovas prie Tautų Sąjungos, 1931–1932 m. – Lietuvos atstovas Nuolatiniaame tarp-

Cicero, IL

Pas Cicero lietuvių viešėjo kardiologas iš Lietuvos

EDVARDAS ŠULAITIS

Sekmadieniniame lietuvių susi-būrime lapkričio 6 d. Cicero „kavutės” kambaryje kalbėjo jaunas kardiologas iš Lietuvos dr. Gintautas Bieliauskas. Jis tautie-čiams papasakojo apie savo studijas, darbus, atsakė į susirinkusiųjų gau-sius klausimus.

Stažavosi ir užsienyje

Gydytojo biografijoje pasiekimų nestinga: 1996–2003 m. jis studijavo Vilniaus universiteto medicinos fa-kultete, o 2003–2004 m. Vilniaus mies-to ligoninėse atliko medicinos inter-natūrą. 2004–2008 metais dirbo Vil-niaus miesto ligoninės Santariškių klinikose.

2005 m. Bieliauskas buvo išvykęs stažuotis į dvi ligonines Danijoje, kur jis gilino savo žinias klinikinėje kar-diologijos srityje. 2008 m. jis sta-žavosi Vokietijoje, gilindamasis į in-tervencinę kardiologiją. Vėliau jo laukė stažuotė Prancūzijoje, o 2010–2011 m. kardiologas vėl vyko į Daniją, kur domėjosi intervencine kardi-ologija.

Nuo 2008 metų iki dabar jis dirba Vilniaus miesto ligoninės Santariš-kių klinikoje gydytoju kardiologu ir gydytoju intervenciniu kardiologu. Nuo 2011 m. dirba ir privačioje klini-koje – UAB „Kardolita”.

Danija – dviračių valstybė

Dr. Bieliauskas papasakojo ir apie Danijoje gyvenančius lietuvius, mat su jais turėjo ne vieną progą pa-bendrauti. Svečias pažymėjo vieną įdomų faktą – ten labai brangūs auto-mobilių numeriai, jų kaina dvigubai didesnė nei automobilių. Pavyzdžiui, jeigu už automobilį mokėsi 20,000 dolerių, tai už numerį turėsi pakloti 40,000 dol.

Gal dėl to Danijoje dauguma

žmonių važinėja dviračiais. Būnant Kopenhagoje teko stebėti, kad žmo-nės į geležinkelio stotis atvyksta ne automobiliais, o dviračiais, kur jų dienos metu galima suskaičiuoti tūkstančius. Belieka stebėtis, kaip jie tokioje dviračių gausybėje vėliau at-randa savąjį.

Kardiologas iš Lietuvos kalba Cicero lietu-vių susibūrime lapkričio 6 d. Edvardo Šulaičio nuotr.

Kaip teko patirti, gatvėse ten oras švarus, nes jo neužteršia auto-mobiliai. Tam, be abejo, įtakos turi didelės automobilių numerių kainos.

Dr. Bieliauskas bei jo praneši-mas buvo įdomus, nenuobodus. Klau-sytojai galėjo daug sužinoti, ypač tie, kurie domėjosi konkrečiais dalykais.

Smagu, kad Lietuvoje yra tokių puikių žmonių kaip dr. Bieliauskas, kuris, ir kaip specialistas, ir kaip žmogus, daro puikų įspūdį. Gera ir tai, jog jo nesuvilioja kitur mokami kur kas didesni atlyginimai, kad jis išlieka ištikimas gimtajam kraš-tui.

New York Mount St. Mary’s kapinėse pagerbtas jose palaidotų teisininko, žy-maus Lie-tuvos diplomato Vaclovo Sidzikausko ir jo žmonos Reginos atminimas.

iš diplomatinės tarnybos. Jis dirbo bendrovės „Shell” Lietuvos padali-nio direktoriumi, tuo pat metu Klai-pėdos prekybos institute dėstė diplo-matijos teisę, leido dienraštį „Vaka-rai”, parašė knygas „Klaipėdos kraš-to ūkis seniau ir dabar” bei „Savo jūros sargyboje”. 1941 m. jis slapta persikėlė į Vokietiją, tačiau buvo gestapo suimtas ir dvejus metus ka-lintas Soldau ir Osvecimo koncen-tracijos stovyklose. Vėliau Sidzikaus-kas gyveno Berlyne, o 1950 m. persi-kėlė į JAV. Jis aktyviai veikė Lietu-vos išlaisvinimo organizacijose: bu-vo VLIK’o užsienio delegatūros narys, jos pirmininkas, taip pat Lie-tuvos laisvės komiteto pirmininkas, Lietuvos delegacijos Pavergtųjų Eu-ropos Tautų Seime pirmininkas, vė-liau – šio Seimo pirmininkas.

Sidzikauskas mirė 1973 m. Čika-goje, palaidotas šalia žmonos Reginos New York mieste.

LR gen. konsulato
New York info

Pristatyta Marijos Remienės antroji knyga

Gražina Kriaučiūnienė (d.) prisega gėlę knygos autorei.

Programos dalyviai (iš kairės): skaitovė Liuba Šniurevičienė, pranešėja Danutė Bindokienė, knygos autorė Marija Remienė, programos vedėja Vilija Kerelytė ir pranešėjas Romualdas Kriaučiūnas.

Dr. Romualdas Kriaučiūnas ir rašytoja Danutė Bindokienė – pagrindiniai pranešėjai Marijos Remienės knygos „JAV lietuvių kultūros keliuose“ sutiktuvėse.

Knygos autorės, JAV LB Cicero apylinkės pirmininkės Marijos Remienės pasveikinti atėjo ciceriečiai.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont, lapkričio 13 d., sekmadienį, įvyko Marijos Remienės antrosios knygos „JAV lietuvių kultūros keliuose“ sutiktuvės, kurias globojo draugovė „Sietuva“. Popietę pradėjo skautininkių ir vyr. skautų draugovės „Sietuva“ draugininkė dr. Vilija Kerelytė.

Knygą pristatė „Draugo“ bendradarbis dr. Romualdas Kriaučiūnas. Prieš pradėdamas pristatymą, dr. R. Kriaučiūnas sakė, kad perversė knygą pastebėjo, jog Marija Remienė labai mėgsta gėles, ir pakvietė savo žmoną Gražiną knygos autorei prisegti gėlę.

Pranešėjas labai išsamiai susirinkusiuosius supažindino su 500 egz. tiražu „Baltijos kopijos“ Vilniuje išleista M. Remienės knyga „JAV lietuvių kultūros keliuose“, primindamas, kad tai jau 5-osios šios knygos sutiktuvės (Lietuvoje vyko net 4 šios knygos pristatymai). Kalbėtojas siūlė knygą, sudarytą iš įvairių autorių straipsnių, aprašančių M. Remienės indėlį į išeivijos kultūrinį gyvenimą bei jos organizacinius talentus, kuo greičiau įsigyti.

Knygos autorę pristatė rašytoja, buvusi „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė. Ji apžvelgė jos nuėitą gyvenimo kelią, nuveiktus darbus, pasidalijo mintimis apie ilgametį bendradarbiavimą dienraštyje „Draugas“.

Talentinga vadybininkė M. Remienė su bendraminčiais tvarko Draugo fondą, ji taip pat yra „Draugo“ leidėjų tarybos narė, daug nuveikė vykdant svarbiausio išeivijos leidinio ir jo kultūrinio priedo specialiųjų spaudinių sudarymo ir fi-

nansavimo programas.

Daug svarių darbų M. Remienė atliko ir Lietuvių Fonde, nuo 1974 m. eidama valdybos pirmininkės ir įvairių komisijų pirmininkės pareigas. Tris kadencijas (1998–2007 m.) M. Remienė vadovavo JAV LB Kultūros tarybai, kuri surengė daugybę koncertų ne tik Čikagoje, bet ir kitose JAV lietuvių gyvenamosiose vietose.

M. Remienė turi Lietuvos valstybinių apdovanojimų, taip pat apdovanota Jono Pauliaus II medaliu „Pro Ecclesia et Pontifice“, Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio „Pasipriešinimo dalyvio kryžiumi“, tačiau, kaip sakė pranešėja, ne dėl jų buvo dirbta.

Skaitovė Liuba Šniurevičienė perskaitė knygos išangoje įrašytą Bernardo Brazdžionio laišką, o programos pabaigoje – M. Remienės kalbą, sakytą prieš dvejus metus įteikiant J. Basanavičiaus premiją.

Knygos autorė su ašaromis akyse padėkojo visiems programos ruošėjams ir dalyviams, pasirašė savo knygoje. Ją su gėlėmis apsupo sveikintojai.

Dar ilgai susirinkusieji dalijosi išpuščiais, fotografavosi.

Skaitytojams primename, kad knygą galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Knygos kaina – 25 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 9,75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2,5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

„Draugo“ info

„Sietuvos“ skautininkės su savo sese, knygos autore Marija Remiene (sėdi trečia iš kairės).

URM skelbia užsienio lietuvių organizacijų 2012 metų projektų atrankos konkursą

Lietuvos užsienio reikalų ministerija skelbia užsienio lietuvių organizacijų 2012 metų projektų atranką ir kviečia teikti projektų paraiškas.

Atrinktiems užsienio lietuvių organizacijų, ugdymo ir kultūros įstaigų projektams, kuriais siekiama įtraukti užsienio lietuvius į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, stiprinti bendruomeniškumą, plėtoti lituanistinį švietimą per savaitgalio mokyklų veiklą, puoselėti lietuvišką kultūrą, remti užsienio lietuvių žiniasklaidą, paminėti Lietuvai reikšmingas sukaktis, bus skirta finansinė parama.

Konkursas vykdomas pagal Užsienio lietuvių organizacijų projektų rėmimo tvarkos aprašą.

Užpildyta projekto paraiškos forma (originalas su parašais) su joje nurodytais priedais turi būti pateikta iki 2011 m. gruodžio 1 d. Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentui (J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius).

Išsami informacija apie Užsienio reikalų ministerijos teikiamą paramą užsienio lietuvių organizacijoms skelbiama ministerijos svetainėje www.urm.lt. Spaudos ir viešųjų ryšių skyrius, tel. 5-236-2451.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (JAV ambasados Lietuvoje info) – Lapkričio 8 d. sesuo Dolorita Butkus, kuri yra viena iš Utenos šv. Klaros slaugos ligoninės įkūrėjų, padėjo JAV ambasadorei Lietuvoje Anne E. Derse ir įteikė padėkos raštą už paramą, kurią JAV ambasada suteikė šiai ligoninei bei joje besigydančioms vargstantiems žmonėms. Vien 2010 metais JAV ambasados pastangomis ligoninė gavo įrenginių, baldų bei kitų būtinų priemonių daugiau nei už 35,000 litų.
JAV ambasados Lietuvoje nuotr.

Atsirado pabėgę Lietuvos kariūnai

Vilnius (BNS) – Savaitgalį atsiradę pabėgę du Lietuvos karo akademijos (LKA) kariūnai pateikė prašymus palikti karo mokyklą, pranešė LKA viršininkas pulkininkas Gintaras Bagdonas. Jis sakė, kad kariūnų prašymai kol kas yra nepatenkinti, nes nebaigtas tarnybinis tyrimas jų atžvilgiu. Tačiau LKA vadovas sakė sunkiai įsivaizduojantis, kad penkto kurso studentai Darius Šaduikis ir Antanas Gasparavičius ateityje galėtų tęsti mokslus Akademijoje. Akademijos viršininkas teigė, jog praeityje yra buvę keletas atvejų kai kariūnai paliko LKA ir pažymėjo, kad tokiu atveju jie turėjo padengti jų mokslui išleistas lėšas. LKA vadovo teigimu, atsiradusiems kariūnams bus atlikta psichologinė patikra.

K. Brazauskienė paliko Lietuvos laisvės sąjungą

Vilnius (ELTA) – Lietuvos laisvės sąjungos pirmininkės pareigas ėjusi Kristina Brazauskienė nedalyvavo Kaune vykusioje partijos konferencijoje ir pasitraukė iš partijos narių. Konferencijoje išrinktas naujas partijos pavadinimas – Kovotojų už Lietuvą sąjunga, jos vadovu tapo Vytautas Šustauskas. Prezidento našlė pareiškė, kad nuo šios dienos ji išstoja iš Lietuvos laisvės sąjungos ir nutraukia visus politinius saitus su partijos vadovybe. Pasak K. Brazauskienės, išsiskyrė jos ir partijos pradininko V. Šustausko keliai.

Sudaryta Laisvės premijų komisija

Vilnius (ELTA) – Seimo sudarytos Laisvės premijų komisijos pirmininku bendru sutarimu išrinktas Seimo narys Petras Auštrevičius, pirmininko pavaduotoja – parlamentarė Ona Valiukevičiūtė. Komisijos posėdyje nutarta kreiptis į Seimo pirmininkę Ireną Degutienę prašant pratęsti nustatytą laikotarpį (iki lapkričio 23 d.) pateikti išvadas Seimui apie atrinktą pretendentą Laisvės

„Delfi“ Lietuvoje vadovaus A. Česnavičius

Vilnius (BNS) – Didžiausią naujienų tinklalapį Baltijos šalyse delfi.lt valdančiai įmonei „Delfi“ Lietuvoje vadovauja naujas direktorius Aleksandras Česnavičius. Jis pakeitė ilgametę įmonės direktorę Jurgą Eivaitę, vadovavusią bendrovei nuo pat jos įkūrimo. 36 metų socialinių mokslų daktaras A. Česnavičius yra vadovavęs televizijos įmonėms Europoje. 2000 m. jis karjerą pradėjo rinkos tyrimų vadovu TV3 televizijos kanale Lietuvoje ir tęsė ją MTG grupėje Centrinėje

Du LKA kariūnai buvo dingę nuo spalio 28 d. Savaitgalį A. Gasparavičius ir D. Šaduikis grįžo į Lietuvą iš užsienio. Abu kariūnus apklausė Karo policija, jiems pateikti įtarimai dezerteravimu ir skirtos kardamosios priemonės – dokumentų paėmimas ir rašytiniai pasižadėjimai neišvykti. Dienraštis „Lietuvos rytas“ buvo paskelbęs dingusių kariūnų laiškus, kuriuose jie pasakojo apie LKA esą išsisknijusią netvarką. Anot kariūnų, šioje aukštojoje mokykloje esama nestatutinių santykių, patyčių, nuolat žeminami silpnesni ir jaunesni kolegos, dažnai girtuokliaujama, iš pinigų lošiama kortomis. Apie neigroves jie pranešė kariuomenės Generalinei inspekcijai, tačiau ši teigia nurodytų pažeidimų neaptikusi.

„Į politiką žengiau turėdama labai konkrečius tikslus – tęsti a. a. Algirdo Brazausko politiką, ginti žmogaus teises ir vienyti suskaldytą tautą. Tuo tarpu V. Šustausko tikslai pasirodė visiškai priešingi – suvedinėti sąskaitas su buvusiais, esamais ir būsimais kitaminčiais“, – sakė K. Brazauskienė. Ji užtikrina, kad iš visuomeninės veiklos ji nesitraukia, o darbus tęs kitoje organizacijoje.

premiškai gauti iki gruodžio 9 d. Seimas rugsėjo 15 d. priėmė Laisvės premijos įstatymą. Šiuo teisės aktu įsteigta Laisvės premija siekiama įvertinti asmenų ir organizacijų pasiekimus ir indėlį ginant žmogaus teises, plėtojant demokratiją, skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą kovojant už Rytų ir Vidurio Europos tautų laisvą apsisprendimą ir suverenitetą.

Europoje: 2004–2005 m. jis dirbo vykdymo direktoriumi „Viasat 3“ kanale Vengrijoje, vėliau pustrėčių metų vadovavo antram pagal dydį komerciniam kanalui Čekijoje „TV Prima“ bei dar metus – TV3 kanalui Slovėnijoje. Po karjeros MTG grupėje bendradarbiavo su didžiausiu Europos TV susivienijimu „RTL Group“ Liuksemburge. Bendrovės „Delfi“ akcininkas yra Estijos „Delfi Holding“, kurį valdo Estijos žiniasklaidos grupė „Ekspress Grupp“.

Rusija nerimauja dėl JAV ketinimų

Vilnius (BNS) – Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov išreiškė susirūpinimą, kad Jungtinės Valstijos gali dislokuoti laivus su priešraketinės gynybos dalimis Baltijos, Juodojoje ir Šiaurės jūrose. „Jie mums sako: nesijaudinkite, tai ne prieš jus. Negalime su tuo sukti“, – kalbėjo S. Lavrov. Įgyvendindami naująją priešraketinės gynybos sistemos planą, amerikiečiai šiemet aštuoniems mėnesiams buvo atsiuntę „Aegis“ sistema aprūpintą karo laivą, kuris apsilankė Viduržemio, Juodojoje ir Šiaurės jūrose. Laive esanti sistema leidžia susekti ir numušti balistines

raketas. Rusija nuogąstauja, kad tokio tipo laivai, esantys netoli jos sienų, panaikintų karinę galios pusiausvyrą ir keltų grėsmę Rusijai. NATO atmetė Rusijos pasiūlymą bendrai kurti priešraketinės gynybos sistemą ir pasidalyti sektoriais. Tokiems planams prieštaravo ir Lietuva, nuogąstaudama, kad Maskva siūlosi „saugoti“ jos oro erdvę. Šiuo metu dėl galimo kitokio NATO ir Rusijos bendradarbiavimo priešraketinės gynybos srityje vyks ta derybos. Joms tęsiantis, Maskvos pareigūnai nuolat kartoja, jog amerikiečių siūloma sistema yra grėsmė Rusijai.

A. Lukašenka tikisi Vatikano paramos

Minskas (BNS) – Prezidentas Aleksandr Lukašenka tikisi didesnio Vatikano aktyvumo ginant Baltarusijos reikalus Vakaruose. Valstybės vadovas apie tai kalbėjo per susitikimą su Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininku kardinolu Kurt Koch. „Nepritariame tai politikai, kurią dabar europiečiai vykdo Baltarusijos atžvilgiu. Tai nenormalu, todėl šiuo klausimu tikimės aktyvesnės Katalikų bažnyčios pozicijos“, – sakė

A. Lukašenka. Per susitikimą, kuriame dalyvavo ir Baltarusijos stačiatikių bažnyčios vadovas metropolitas Filaret, prezidentas pažymėjo, jog „šiame neteisingame pasaulyje“ teisingiausia institucija veikiausiai yra Bažnyčia. „Todėl pageidautina, kad Bažnyčia gintų teisingumą“, – pareiškė A. Lukašenka. Jis pridūrė, kad Baltarusija yra taikaus įvairių tikėjimų sambūvio pavyzdys.

Du Rusijos kosmonautai ir JAV astronautas išskrido į TKS

Kazachstanas (BNS) – Du rusų kosmonautai ir vienas amerikietis astronautas išskrido į Tarptautinę kosminę stotį (TKS) Rusijos kosminiu laivu iš Baikonūro kosmodromo Kazachstane. Kosminis laivas „Sojuz TMA-22“ sėkmingai įskriejo į orbitą aplink Žemę. Manoma, kad ši sėkmė pagerins pasitikėjimą Rusijos kosmine programa, pašlijusį dėl kelių palydovų netekties iškeliant juos į orbitą. Kosminis laivas, skraidinantis amerikietį Dan Burbank ir rusus Anton Škaplerov bei Anatolij Ivanišin,

turėtų susijungti su TKS, kurioje šiuo metu yra trys igulos nariai. Šis pilotuojamas skrydis iš Baikonūro buvo pirmasis po to, kai JAV baigė naudoti savo daugkartinio naudojimo erdvėlaivius, o Rusija liko vienintelė šalis, galinti skraidinti žmones į TKS. Rugsėjūtį orbitinę stotį turėjusi pasiekti nepilotuojama krovininė kapsulė „Progress“ nukrito Sibire tuojau po starto iš Baikonūro. Šis įvykis buvo didžiausia Rusijos kosminės programos nesėkmė per daugelį pastarųjų metų.

Italijos premjeru tapo M. Monti

Roma (ELTA) – Buvęs ES komisaras Mario Monti tapo naujuoju Italijos ministru pirmininku. Italijos prezidentas Giorgio Napolitano patikėjo M. Monti sudaryti naująją vyriausybę, praėjus dienai po to, kai atsisistatydino Silvio Berlusconi, tris kart stojęs prie vyriausybės vairo – 1994, 2001 ir 2008 m. M. Monti pažadėjo nedelsdamas

pradėti sudaryti vyriausybę. 68-erių metų ekonomikos profesorius ir garaus Milano universiteto profesorius pareiškė, kad bendromis pastangomis Italija sugebės įveikti skolų krizę. ES sveikino Italijos siekius sudaryti nacionalinę vienybės vyriausybę ir pažadėjo sekti, kaip vykdomos pertvarkos šioje šalyje.

SPORTAS

Vilnius (ELTA) – Vilniaus „Siemens“ arenoje vykusio 35-ojo pasaulio sambo čempionato vyrų kovinės sambo varžybų svorio kategorijoje iki 74 kg Lietuvos atstovas Viktoras Tomaševičius iškovojo bronzos medalį. Viešojo saugumo tarnybos Vilniaus dalinio pareigūnas kovoje dėl bronzos įveikė uzbeką Džonibek Azizov. Svorio kategorijoje iki 74 kg kovojo 14 sportininkų. Moterų sportinės sambo varžybose Roberta Berginskytė (svorio kategorija iki 60 kg, 12 dalyvių) užėmė penktą vietą, vyrų grupėje Donatas Nedzinskas (90 kg, 22 dalyviai) liko septintas. Čempionate dalyvavo daugiau nei 450 sportininkų iš 65 šalių. **ELTA** nuotr.

ŠVENTADIENIS

33 Eilinis sekmadienis

Talentas šviesoje ir tamsoje

BR. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Jėzus pasakė savo mokiniams tokį palyginimą: „Vienas žmogus, iškeldamas į svetimą šalį, pasišaukė tarnus ir pavedė jiems savo turtą. Vienam jis davė penkis talentus, kitam du, trečiam vieną – kiekvienam pagal jo gabumus – ir iškeliavo. Tas, kuris gavo penkis talentus, tuojau nuėjęs ėmė verstis ir pelnė kitus penkis. Taip pat kuris gavo du talentus, pelnė kitus du. O kuris buvo gavęs vieną, nuėjo, iškasė duobę ir paslėpė šeimininko pinigus. Praslinkus nemaža laiko, anų tarnų šeimininkas grįžo ir pradėjo daryti su jais apyskaitą. Atėjo tas, kuris buvo gavęs penkis talentus; jis atnešė kitus penkis ir tarė: „Šeimininke, davei man penkis talentus, štai aš pelniau kitus penkis.“ Šeimininkas atsakė: „Gerai, šaunusis ir ištikimasis tarne! Kadangi buvai ištikimas mažuose dalykuose, aš tau pavesiu didelius. Eikš į savo šeimininko džiaugsmą!“ Taip pat tas, kuris buvo gavęs du talentus, atėjęs pasakė: „Šeimininke, davei man du talentus, štai aš pelniau kitus du.“ Šeimininkas tarė: „Gerai, šaunusis ir ištikimasis tarne! Kadangi buvai ištikimas mažuose dalykuose, aš tau pavesiu didelius. Eikš į savo šeimininko džiaugsmą!“

Prisiartinęs tasai, kuris buvo gavęs vieną talentą, sakė: „Šeimininke, aš žinojau, kad tu – žmogus kietas: pjauni, kur nesėjai, renki, kur nebarstei. Pabijojęs nuėjau ir paslėpiau tavo talentą žemėje. Še, imkis, kas tavo.“ Šeimininkas jam atsakė: „Blogasis tarne, tinginy! Tu žinojai, kad aš pjaunu, kur nesėjau, renku, kur nebarsčiau. Taigi tau reikėjo leisti mano pinigus į apyvartą, ir sugrįžęs aš būčiau gavęs juos su palūkanomis. Todėl atimkite iš jo talentą ir atiduokite tam, kuris turi dešimt talentų. Kiekvienam, kas turi, bus duota, ir jis turės su pertekliumi, o iš neturincio bus atimta ir tai, ką jis turi. Šitą netikusį tarną išmeskite į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas.“ (Mt 25 14–30)

Talentas Jėzaus laikais buvo ne pinigas, bet svorio matas, maždaug 39 kg sidabro luitas. Jo vertė tada buvo apie 6,000 denarų, o vienas denaras būdavo vienos dienos darbo užmokestis. Erazmas Roterdamietis († 1536) pirmasis žodžiui „talentas“ suteikė platesnę reikšmę, kuria mes ir šiandien nusakome žmogaus gebėjimus.

Palyginime matome, kad talentas nėra uždirbtas ar nupirktas, jis yra gautas. Tai – dovana. Mūsų gyvenimas neprasideda iš nieko. Dažnai girdime žodžius: „Aš pats tai padariau ar pasiekiau.“ Vienas pats negali nieko pasiekti. Yra pagrindas, kuris buvo suteiktas, dovanotas. Viskas yra malonė. Iš mūsų pusės yra būtinas dėkingas ir atsakingas atsakas į šią gautą dovaną. Mums yra suteikta autonomija šia dovana pasinaudoti.

Pirmųjų dviejų tarnų santykis su gautais talentais buvo teisingas. Tik trečiasis tarnas ne viską teisingai suprato: nepatikėjo, kad, šeimininkui nesant, šis talentas yra jam patikėtas; nesugebėjo išvelgti šeimininko dosnumo, meilės, pasitikėjimo. Jis paslėpė talentą tamsoje: už-

kasė į žemę. Dovana tapo baimės priežastimi: „Pabijojęs nuėjau ir paslėpiau tavo talentą žemėje.“ Baimė jį sukaustė ir atėmė iš jo spontaniškumą, kūrybiškumą, džiaugsmą. Baimę veja tik teisingas meilės santykis su Dievu: „Nebėra meilėje baimės, bet tobula meilė išveja baimę. Baimė bijo bausmės, ir kas bijo, tas dar netobulai myli. Mes mylime, nes Dievas mus pirmas pamilo.“ (1 Jn 4, 18–19)

Tačiau vien veiklos nepakanka. Reikia taip pat žinoti dėl ko, kam ir ką daryti. Palyginime sakoma, kad tarnai turi atsiskaityti su šeimininku. Vadinasi, Viešpačiui turėsime pateikti mūsų veiklos rezultatus. Taip, talentas yra mūsų, bet galiausiai jis, su kitais pelnytais talentais, turi sugrįžti pas Kūrėją. Neužtenka šiuos talentus leisti į apyvartą, reikia įvertinti, kokia prasmė ir nauda iš to. Jei veiklą skatino vien tik mūsų egoistiniai interesai, jei tai buvo investuojama į tuštybę, tai, atsiskaitant su Viešpačiu, nepaisant veiklos gausumo, mūsų pastangos, esant didžiuliems trūkumams, gali pasirodyti bergždzios.

Nebūtinai privalome pasiekti išpūdingus rezultatus. Svarbu vidinis nusiteikimas, intencija. Prisiminkime Jėzaus gyvenimą: tarp savo tautiečių nieko daug nenuveikė, kažko regimo lyg ir nesukūrė. Surinko tik grupelę draugų, iš kurių vienas net jį išdavė. Atidavė viską savo gyvenime, o rezultatas – griūtis, kryžius. Žvelgiant iš sėkmės ar materialinės pažangos pozicijų, blogiau ir negali būti. Būtų galima sakyti, kad visos skelbimo, tarnystės, dėmesingumo, atjautos pastangos buvo bergždzios. Bet taip nėra. Žiūrint ne pasaulio, o Evangelijos žvilgsniu, jo gyvenimas iš tikro pasisekė (Žyd 5, 7–10).

Krikščioniui, tarp įvairių Dievo suteiktų dovanų, tikėjimas ir sakramentai irgi yra Dievo dovana. Palyginimas apie talentus mus kviečia atlikti sąžinės sąskaitą: kaip naudojame šiuos talentus? Daugeliui Krikštas ištis yra giliai širdyje užkastas talentas.

Prigimtiniai talentų vaisiai baigiasi su mūsų mirtimi arba daugių daugiausiai lieka paveldėtojams; dvasinių talentų vaisiai mus palydi į amžinąjį gyvenimą, kur vieną dieną išgirsime dieviškojo Teisėjo pagyrimą: „Gerai, šaunusis ir ištikimasis tarne! Kadangi buvai ištikimas mažuose dalykuose, aš tau pavesiu didelius. Eikš į savo šeimininko džiaugsmą!“ Be to, mūsų žmogiška ir krikščioniška pareiga nėra puoselėti vien tik savo prigimtinius ir dvasinius talentus, bet ir padėti kitiems juos plėtoti, leisti į apyvartą; ypač tiems, kurie neturi galimybės ar neišdrįsta vieni patys to daryti.

Pasaulyje nemažai žmonių, mokančių išvelgti paslėptus talentus kitame žmoguje ir su meile padedančių juos puoselėti, iškelti į šviesą. Bet pasitaiko ir tokių, kurie praeina pro šalį ir kitą palieka skendėti tamsoje. Galbūt ir tas žmogus, kuris pabijojo ir užkasė savo talentą giliai žemėje, taip nebūtų pasiilgęs, jei būtų atsiradęs bent vienas, išdrįsęs jam pagalbėti ir jį padrasinti.

Delfi.lt

Anaís laíkáis

PRANĖ ŠLUTIENĖ

Nr. 1

Nors jau dvidešimt penktą kartą lankausi Lietuvoje, pamatau ir išmokstu daug daugiau, nei galima manyti.

Pirmas apsilankymas įvyko 1981 metais – suvaržyta penkių dienų kelionė. Į Lietuvą reikėjo skristi per Maskvą: iš Čikagos į New York, iš New York į Briuselį, o iš ten – rusų „Aeroflot“ lėktuvu į Šeremetjevo tarptautinį oro uostą Maskvoje. Praeinant pro pasų kontrolę susidarė tik mūsų, atkeliavusiųjų iš Amerikos, eilė, jokio kito žmonių susigrūdimo nebuvo.

Prie pasų langelio jaunas sovietų kareivėlis atidžiai tikrino mūsų ūgį. Žiūrėjo, kad jis atitiktų vizose nurodytus duomenis. Už savo nugarų pastebėjome surašytus skaičius. Keletas mūsų nusprendėme pajuokauti – priėję pritūpti ir vėl pasitempti. Vaikiška iš mūsų pusės, tačiau buvome pavargę kaip šuniukai, tad norėjome to kareivėlio darbą paįvairinti. O jaunuolis dirba ir tiek. Žiūri į vizą vieną kartą – neatitinka, antrą kartą – neatitinka. Pagaliau nusprendžiau atsistoti kaip reikia. Už manęs stovintys elgėsi taip pat.

Perėję pasų kontrolę, radome jau sukrautus mūsų lagaminus, tačiau pasiimti jų neleido, kol visi žmonės nebuvo patikrinti. Aplink stovi oro uosto tarnautojai, žiūri į mus, kaip į žmones iš kitos planetos. O mes, jaunesnieji, nekantraujame ir juokus tarp savęs krečiame. Jau daugelis praėjo pasų patikrinimą, tačiau mūsų dar laukė pats įdomiausias kelionės įvykis – muitinė.

Muitinė

Muitinėje veikia tik du postai. Abu juos aptarnauja rimtai nusiteikusios uniformuotos moterys, atrodo, labai gerai atliekančios savo darbą. Mūsų buvo dvidešimt devyni žmonės, tad pasidalijome į dvi eiles: vieni į vieną eilę, kiti – į kitą. Jau žinojome, kad muitinė dirba griežtai, net „American Travel“ savininkas Aleksas Lauraitis buvo pataręs mums pasiimti plastikinių maišų, kadangi rusų muitininkai be galėsčio išardo su meile supakuotas

lauktuves ir dovanas. Nėra nei vietos, nei laiko visiems be jokios tvarkos išmėtytiems daiktams susikrauti.

Pirmos ponios ilgai klausinėjo, kodėl ji tiek daug visko vežasi. Iš jos paėmė keletą daiktų ir atidėjo į šalį. Netrukus atėjo uniformuotas vyriškis ir surašė visus atimtus daiktus. Negirdėjome, ką jai sakė, tačiau žinojome, kad, jeigu nori, grįždama atgal atgauti tuos daiktus, turi parodyti pažymėjimą su daiktų sąrašu ir užmokėti kelių rublių baudą už neva atvežtą „kontrabandą“.

Visi buvome labai pavargę, juk išbuvome čia jau keturias valandas. Atėjo prieš mane stovinčios moters eilė. Ji atidaro lagaminą, o iš jo klapšėdamas išsoka dirbtinių dantų žaisliukas. Muitininkė pasitempia, savo akimis netikėdama, ką mato. Griežtai kažką sau panosėje sumurma ir padeda dantis į šoną. O keliautoja stovi rami lyg niekur nieko. Muitininkė atidaro kitą lagaminą – pailgą metalinę dėžutę – iš ten išsoka spyruoklinis žaisliukas. Muitininkė dar kartą sumurma ir tą žaislą padeda į šalį. Tačiau dabar jau tikrinama moteris praranda kantrybę. Anglų kalba įvyksta pokalbis, po kurio žaisliukai grąžinami jos savininkei. Aš kartu su dr. Gediminu Byla vos galėjau susilaikyti garsiai nesusijuokusi.

Atidaromi Bylos lagaminai. Ant viršaus guli plastikinis maišelis. Muitininkė, kažkur savo mintyse nuklydusi ar į kažką užsižiūrėjusi, iikiša ranką į maišą ir staiga ištraukia iš jo visą mėlynais dažais nudažytą. Byla pasižiūri į mane ir sako lietuviškai: „Gelbėk mane.“ Aš atsakiau: „Aš tavęs nepažįstu.“ (Tuos dažus buvo idėjusi Bylos žmona Dalia Sruogaitė.) Muitininkės sugrįžtant laukėme gerą pusvalandį, kol nusivalė rankas. Tačiau tai dar nebuvo pabaiga. Tas pats Byla ant rankos buvo pasikabinęs tris ar keturis paltus, įvilktus vienas į kitą. Rusė muitininkė ilgai klausinėjo, tikrino tų paltų kišenes, *padalkus*, tačiau paleido.

Po Bylos – mano eilė. Aš, užsimovusi dvejas džinsines kelnės, vos begalėjau pasilenkti, jaučiausi lyg prikimšta dešra. **Bus daugiau.**

„Lithuanian Mercy lift“ atstovė Pranė Šlutienė (trečia iš k.) su Šiaulių greitosios medicinos pagalbos stoties darbuotojais prie dovanoto visiškai įrengto greitosios medicinos pagalbos automobilio.

Karis Petrulis iš Los Angeles tapo kaulų čiulpų donoru.

Danguolės Varnienės nuotr.

Padarykite „gerą darbėlį“ – tapkite donorais

DALIA CIDZIKAITĖ

Kiekvieną dieną daugiau nei 6,000 žmonių, sergančių leukemija, limfoma ir kitomis gyvybei pavojingomis ligomis, tikisi sulaukti kaulų čiulpų donoro. Daugumai šiomis ir panašiomis ligomis sergančių žmonių čiulpų persodinimas yra geriausia ir vienintelė viltis pasveikti. Apie 30 proc. tokių ligonių donorą suranda tarp savo šeimos narių, likę 70 proc. turi pasikliauti svetimų žmonių geranoriškumu. Šiuo metu tik 4 iš 100 sergančiųjų sulaukia taip laukiamo čiulpų persodinimo.

Lapkričio mėnuo Amerikoje yra paskelbtas kaulų čiulpų mėnesiu (National Marrow Awareness Month), siekiant atkreipti sveikų žmonių dėmesį į čiulpų donorų trūkumą ir paraginti juos tokiais tapti. Tam tikslui Jungtinėse Amerikos Valstijose sukurta programa „Be The Match“, kuri kaupia informaciją apie būsimus donorus ir, reikalui esant, kreipiasi su prašymu tapti donoru ir taip padėti konkrečiam ligoniui.

Su kvietimu tapti čiulpų donorais jau kuris laikas keliauja ir JAV lietuviams gerai žinoma Los Angeles gyvenanti Danguolė Varnienė. Save vadinanti kaulų čiulpų aktyviste, Danguolė tokiam žingsniui ryžosi po to, kai staiga susirgo jos dukra Darija.

Kaip jau buvo skelbta spaudoje, Darijai Varnaitei neseniai buvo nustatytas autoimuninis sutrikimas – aplastinė anemija (Aplastic Anemia). Ši liga nėra vėžys, ji priklauso kraujo gamybos sutrikimo ligų grupei, kur pagrindinis ligos požymis yra naujų sveikų kraujo ląstelių, kurias gamina kaulų čiulpai, nesubrendimas. Todėl Darijai reikėjo surasti kaulų čiulpų donorą.

Danguolė Varnienė prisimena, jog tą pačią savaitę, kai internete pasirodė žinutė apie jos dukros ligą, buvo surasti net du Darijai tinkantys donorai. Praėjusi terapijos kursą, šiuo metu Darija ilsisi ir tikisi, jog gal kaulų čiulpų persodinimo jai neprireiks. Kaip pastebi Danguolė, terapija paprastai yra tik gydymas, bet ne vaistas. Išgydanti priemonė būtų kaulų čiulpų persodinimas. Kol kas Darijos tyrimų rezultatai teikia vilties, jog tolesnio žingsnio – kaulų

čiulpų persodinimo – jau neprireiks.

Kol Varnų šeima laukia ir viliasi, Varnienė keliauja po JAV ragindama lietuvačius tapti čiulpų donorais. Didelis programos privalumas yra tai, jog, norint tapti donoru, nereikia vykti į ligoninę ar medicinos centrą – tereikia užsisakyti taip vadinamą „Be The Match“ donoro rinkinį (kit). Varnienė, vasarą lankydamosi Los Angeles skautų stovykloje Rambyne, ir Lietuvių tautinių šokių instituto, kurios valdybos pirminkė ji yra, surengtuose savaitės kursuose Dainavos stovykloje, visus kvietė tapti „Be The Match“ programos dalyviu.

Ilgus metus Los Angeles šokių ansamblui „LB Spindulys“ vadovaujanti Danguolė pasidžiaugė, jog skautų stovykloje Rambyne į programą užsirašė ne tik jauni tėveliai, bet ir jos vadovaujami jauni šokėjai. Kiekvienas jų turėjo užpildyti anketą, taip pat duoti seilių mėginėlį. Norint tapti donoru, yra tam tikri reikalavimai – negali būti vyresnis nei šešiasdešimties metų, turi nesirgti rimtomis ligomis, nevartoti vaistų. Seilių tepinėliui paimti reikia keturių mėginėlių, paimtų iš burnos. „Tai labai paprastas dalykas, – sako Varnienė, – keturių tepinėlių rinkinys jau yra paruoštas, telieka atlikti visus žingsnius, kaip nurodyta, sudėti viską į vieną voką, kuris turi savo numerį (bar code), ir išsiųsti nurodytu adresu: National Marrow Donor Program Repository, 711 5th St. SW Ste 6, St. Paul, MN 55112-9906. Informacija apie žmones, sutikusius, esant reikalui, tapti donorais, yra laikoma tol, kol žmogui sueina 61 metai. Vienintelis dalykas, kurio prašo programa – išsikrausčius kitur, pranešti apie pasikeitusį savo adresą.

Vien tik Dainavoje ir skautų stovykloje tapti donorais užsirašė 50 lietuvačių. „Kur tik važiuoju, visur siūlau savo draugams ir sutiktiems žmonėms užsirašyti į programą, – sako Varnienė. – Malonu girdėti, kai, paraginti tai padaryti, kiti atsako, jog jie jau yra užsirašę.”

Tokia aktyvi Varnienės veikla padėjo surasti dar vieną lietuvačių Lino ir Astos Balčiūnų šeimą iš Detroit miesto, kurių dukra Karolina serga ta pačia liga, kaip ir Darija. Varnienė, vasarą lankydamosi Dainavoje, planavo susitikti su Karolinos mama, deja, tą savaitę Karolusiai

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

kaip tik buvo taikoma terapija. „Keistas dalykas, – stebisi Varnienė, kad iš milijono atvejų atsirado dvi lietuvaitės, sergančios ta pačia liga.” Paskutinėmis žiniomis, Karolusiai taip pat jau yra surastas donoras.

Pasak Varnienės, šiuo metu jai svarbu ne tik padėti savo dukrai bei Karolusiai, bet ir stengtis, jog ir Lietuva turėtų priėjimą prie JAV „Be The Match“ programos. Jos duomenimis, šiuo metu Amerikoje į programą yra užsirašę 9 milijonai donorų, visame pasaulyje – 6 milijonai. Tad iš viso galima pasirinkti net iš 15 mln. donorų. Varnienė sako, jog jos užduotis – į donorus įrašyti kuo daugiau lietuvių, kad ir jie turėtų tokias pat galimybes susirgus pasinaudoti donorų programa.

„Esame laimingi, kad mums nereikėjo metų metais laukti tinkamo donoro, – džiaugiasi Varnienė, – bet mes vis tiek raginame draugus ir pažįstamus ne tik tapti kaulų čiulpų, bet ir kraujo donorais.” Danguolės nuomone, tai būtų ypač geras skautiškas ir tarptautinis „geras darbelis”.

Liga gali užklupti netikėtai kiekvieną iš mūsų, neklausdama nei mūsų amžiaus, nei profesijos, nei lyties. Milijonai žmonių visame pasaulyje sutinka tapti kaulų čiulpų donorais.

Tai nesudėtinga – nieko nekainuoja, neskauda ir nieko neatima. Paskirkite minutę laiko ir tapkite programos „Be The Match” dalyviu. Daugiau informacijos rasite internete adresu: www.bethematch.org arba www.joinmarrow.org (spauskite „Join the Registry – Join Now”).

Darija Varnaitė.

Skautų stovykloje Rambyne Danguolė Varnienė (d.) surengė kaulų čiulpų donorų užrašymą.

„Košę reikia virti su meile“

**RASA KAMINSKAITĖ-
AVIŽIENIS**

Gražią saulėtą sekmadienio, spalio mėn. 23 d., popietę Pasaulio lietuvių centre, Lemont, viešnia iš Žemaičių Kalvarijos, psichologė Jolanta Virbickienė skaitė pranešimą „Lietuvos kaimo socialinės rizikos šeimų vaikų problemos ir jų įveika“. Popietę rengė organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ (VVM).

Jolanta yra VVM remiamo Žemaičių Kalvarijos vaikų ir jaunimo centro „Vilties vėrinėliai“ programų vadovė. Gimusi Žemaičių Kalvarijoje, studijavo Klaipėdos valstybinėje kolegijoje Sveikatos mokslų fakultete, kur įgijo medicinos sesers specialybę, Vilniaus pedagoginiame universitete – biologiją, Klaipėdos universitete – psichologiją. Žemaičių Kalvarijos mokykloje dirba jau 13 metų, psichologe – 8 metus.

Jolanta Virbickienė.

Pristatydama prelegentę, Ramunė Kubiliūtė paklausė popietės dalyvių, kiek iš jų yra buvę ar gyvenę Žemaičių Kalvarijoje. Pasirodė, kad net pusė susirinkusiųjų yra aplankę šį mažą miestelį, kuris anksčiau buvo vadinams Gardais, Naująja Jeruzale, Kalvarija, Žemaičių Kalvarija ir Varduva.

Žemaičių Kalvarijoje jau nuo XVIII amžiaus vyksta žymūs atleidimai; iš miestelio yra kilę tokie garsūs lietuviai kaip Vytautas Mačernis, Motiejus Valančius, Simonas Daukantas, o pagrindiniai knygnešių centrai, be Kūlių ir Šateikių, buvo ir Žemaičių Kalvarijoje.

„Vilties vėrinėliai“ centras įsteigtas prieš beveik šešerius metus. Jolanta ir jos kolegė, socialinė darbuotoja Gintautė Kazlauskienė abi dirbo mokykloje ir rūpinosi vaikais, kurie gyvenime turėjo sunkumų, augo probleminėse šeimose. Jų svajonė buvo sukurti erdvę, kurioje vaikai jaustųsi mylimi, reikalingi, svar-

būs. Centrą įsteigti padėjo tuometinis Žemaičių Kalvarijos parapijos klebonas kun. Narsutis Petrikas, pasiūlęs centrui patalpas parapijos namuose, daug padėjęs tvarkant steigimo dokumentus. Ir pačioje kūrimosi pradžioje pavyko užmegzti ryšį su VVM. Tai moterims suteikė sparnus, buvo didelė parama pradedant veiklą, siekiant įsitvirtinti, įtikinti kitus tokios veiklos reikalingumu.

Jolanta pranešimo PLC pradžioje padėkojo VVM rėmėjams ir popietės dalyviams, kurie tą dieną iš daug gerų renginių pasirinko būtent šį, dėkojo už galimybę popietėje dalyvauti, pasidalinti savo patirtimi dirbant su Lietuvos kaimo, kuris yra taip toli, vaikais.

Pirmiausia ji apibūdino socialinės rizikos šeimas. Pagal LR įstatymus, tai – „šeima, kurių narių bendradarbiavimas ir emocinis bendravimas yra sutrikęs, kurios neigiamą aplinką neskatina sveiko ir produktyvaus asmenybės augimo ir vystymosi.“ Tokios šeimos nesugeba tenkinti vaiko emocinių ir fizinių poreikių, bendravimo būdas riboja galimybes vaikui išreikšti poreikius, jausmus. Tokiose šeimose augantys vaikai turi žemą savęs vertinimą, neturi tinkamų socialinių įgūdžių, reikalingų sėkmingai įsitvirtinti visuomenėje. Šiose šeimose dažnai vienas arba abu tėvai turi žalingų įpročių: piktnaudžiauja alkoholiniais gėrimais bei kitais kvaišalais, yra priklausomi nuo azartinių lošimų; negali tinkamai prižiūrėti vaikų; prieš vaikus naudoja emocinę, fizinę arba seksualinę prievartą; valstybės teikiama paramą išleidžia ne šeimos poreikiams. Taip elgiantis kyla pavojus vaikų fiziniui, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi ir saugumui.

LR Statistikos departamento duomenimis, 2010 m. Lietuvoje buvo 10,904 socialinės rizikos šeimų, kuriose augo 23,335 vaikai. Nuolatinių pastangų dėka 2007–2009 m. šis skaičius truputį sumažėjo. Žemaičių Kalvarijos seniūnijoje (miestelis ir 25 aplinkiniai kaimai) yra 2,500 gyventojų, 798 gyvena pačioje Žemaičių Kalvarijoje. Šiame regione yra 15 socialinės rizikos šeimų. Šis skaičius taip pat sumažėjo nuo prieš porą metų buvusių 18 šeimų. Nors socialinės rizikos šeimų miestuose yra daugiau, daugiavaikių šeimų kaimuose skaičius yra didesnis, todėl vaikų, augančių šiose šeimose, daugiau yra kaimuose.

Jolanta pabrėžė, kad, dirbant su tokiomis šeimomis, labai svarbi yra nuostata ir laikysena jų atžvilgiu. Svarbu užmegzti ryšį su šeima. Jei

šeima pajaučia smerkimą ar bandymą jai vadovauti, durys užsitrenkia ir pagalba tampa neįmanoma. Reikia priimti faktą, kad suaugusių, susiformavusių žmonių pakeisti neįmanoma. Tik draugišku priėjimu, pagalba galima ir kartais pavyksta jiems padėti. Rizikos šeimos yra įvairios, jų sutrikimai ir socialinė adaptacija yra įvairaus lygio. O testinumas iš kartos į kartą yra universalus reiškinys. Taip perduodamos ne tik tradicijos, vertybės ir naudingi įgūdžiai, bet ir ydos bei žalingi įpročiai. Vaikai, augantys rizikos šeimose, dažnai gimsta su protine negalia, o tai ypatingai apsunkina jų išsiliejimą į visuomenę, jiems sunku siekti/susikurti ką nors geresnio gyvenime. Svarbiausia suteikti vaikams saugumo jausmą ir gyvą pavyzdį, kad jie suvoktų, kad gyvenime gali būti kitaip, nei ką jie patiria savo šeimose.

Ne visi šeimų pavyzdžiai yra liūdni, ne visose šeimose geriama, skriaudžiami vaikai. Jolanta papasakojo ir rodė vienos šeimos nuotraukas, kurios du vaikai – berniukas turi sveikatos problemų, o mergaitė – mokymosi sunkumų – globojami centre. Nepaisant skurdo ir mamos su šiek tiek sutrikusia adaptacija, tai tvarkinga ir švari šeima, gyvenanti labai mažame vieno kambario avariniame name, kurio sienas patys apmušė kartonu, kad būtų šilčiau. Nepaisant skurdo, šeimoje jaučiama meilė, matyti kabinimasis į gyvenimą. Per keletą metų šeima kiek pagerino savo buitį: turi televizorių, šaldytuvą, skalbimo mašiną (kuria naudojasi, neturėdama namuose vandens, nešdama vandenį iš šulinio.) Nors realybė nekokia, svarbiausia, kad žmonės stengiasi.

Jolanta pasidalijo ir dar vienu pavyzdžiu, kai sėkmingai pavyko prieiti prie šeimos ir padėti alkoholiškai mamai siekti pagalbos. Dabar mama yra blaivi, ir šeimai dėl to yra geriau. Tai nedideli žygdarbiai, o tik maži pasisėkimai, bet jie keičia vaikų ateitį.

Vis dėlto reikia prisiminti, kad niekas nesikeistų be paramos. Norint gauti paramą iš valstybės, kiekvienais metais centras turi rašyti projektą. Metų pradžioje pinigų trūksta, ir tą trūkumą reikia padengti iš kažkur kitur gautomis lėšomis. Jei nėra kito finansavimo, valstybė neremia. Todėl VVM parama yra gyvybiškai svarbi – padeda centrui išsilaikyti. Ir už tai Jolanta dar kartą padėkojo organizacijai ir jos rėmėjams.

Ką veikia vaikai centre? Po pamokų vaikučiai renkasi Parapijos namuose. Ten yra virtuvėlė, klasė, kurioje vyksta užsiėmimai, maža kompiuterių klasė, biblioteka, privatus kabinetas, prausykla/dušas. Deja, erdvė riboja, tad daug norinčių centras negali priimti. Renkasi vaikai ne tik iš rizikos šeimų. Centre jauku, kaip namuose. Jolanta verda

košę (išradingai tą daro orkaitėje, nes valdžia neleidžia naudotis įgyta dujine virykle) – vaikams svarbu pavalyti. Pietaudami vaikai dalijasi, kas išvyko mokykloje, namuose. Tarpusavio pasitikėjimas svarbus ir centre jis ugdomas. Mokoma įgūdžių – išsiplauti, išsiskalbti, išsimaudyti, kurių namuose dažnai vaikai neišmoksta dėl įvairių priežasčių, pvz., namuose nėra bėgančio vandens. Esminė veikla centre – maisto gaminimas, higiena, socialiniai įgūdžiai,

Popietės metu savo įspūdžius iš darbo „Vilties vėrinėliuose“ dalijosi keturi savanoriai.

užsiėmimai – gitaros, liaudies instrumentų pamokos, pamokų ruošia, bitininkystė/bičių vaško žvakių sukimas. Mokoma praktiškų dalykų – įgūdžių ir amatų, kurie padės kasdieniniame gyvenime. Centre taip pat vykdoma VVM ugdymo programa.

Didelė dalis vaikučių turi specialių poreikių. Jų intelektas ribotas – jiems sunku skaityti, rašyti, suvokti. Jolanta pabrėžė, kaip svarbu yra pažinti kiekvieną vaiką ir sudaryti jam progą pasireikšti, ypač tiems, kurie turi specialių poreikių, iš kurių mokyklose dažnai tyčiojamas. Skaitoma ir svarstoma kartu ratelyje. Svarbiausia – siekiama sužadinti norą sužinoti, mokyti vaikus užduotis daryti patiems ir formuoti įgūdžius pagal poreikius. Trumpame filme apie „Vilties vėrinėlius“ dalyviai matė, ką vaikučiai centre veikia, kokia šiluma ir jaukumas juos supa. Vaikai jaučiasi esą svarbūs centro šeimos nariai, mylimi ir gerbiami.

Popietės pabaigoje keturi jauni savanoriai, kurie dirbo Žemaičių Kalvarijoje „Vilties vėrinėliai“, trumpai pasidalijo įspūdžiais. „Ten yra kaip tikra šeima, – sakė jie. – Jie mums davė tiek pat, kiek mes jiems.“ Savanoriai ne tik bendravo su centro vaikais ir vedė užsiėmimus, bet ir važiojo traktoriumi, melžė karvę. Visi atrodė nuoširdžiai patenkinti, net tos patirties sujaudinti. Todėl yra nemažai VVM savanorių, norinčių važiuoti būtent į Žemaičių Kalvariją.

Laikas greitai prabėgo, buvo labai įdomu pasiklausti Jolantos pasakojimų apie Lietuvos kaimo vaikus ir centro veiklą. Nors dažnai Lietuvos kaimo vaikų padėtis liūdina, viešnios pasakyti žodžiai ir siekis – „truputį pakeisti tai, kas yra, ir gyvenimas gerėja“ – teikia vilties, kad šie likimo nuskriausti vaikučiai turės kiek geresnes galimybes gyvenime atrasti savo vietą ir prasmingai įsitvirtinti. Paklausta, ar gali pasakyti centre verdamos košės receptą, Jolanta atsakė, kad „košę reikia virti su meile“. Meilė yra visa centro veiklos esmė. Ir – vienintelė viltis.

„Vaikų vartai į mokslą“ pakvietė į popietę su vieno iš jų remiamo Žemaičių Kalvarijos centro „Vilties vėrinėliai“ programų vadove. **Dainos Čyvienės nuotr.**

Pagalba talentingiems šalies vaikams

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Nacionalinė moksleivių akademija (NMA) – didžiausia Lietuvoje pelno nesiekianti papildomo ugdymo organizacija, kuri užsiima gabių ir didelių galimybių turinčių Lietuvos mokinių ugdymu. Jau septynerius metus veikianti unikali organizacija, kurioje skirtingomis sritimis besidomintys vaikai drauge mokosi ir visapusiškai ugdo savo asmenybes, kasmet sulaukia vis didesnio gabaus jaunimo susidomėjimo.

„Mums labai svarbu, kad patys gabiausi Lietuvos vaikai turėtų galimybę atskleisti savo talentus, kad jie galėtų pasirinkti tai, kas jiems artimiausia, kad jie suprastų verslo poreikius, pasirenkant Lietuvos verslui reikalingą studijų kryptį. Akademija – puiki galimybė nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos gabiausiems mokiniams gauti sąlygas mokytis pas geriausius Lietuvos ir kitų šalių mokytojus bei dėstytojus”, – teigia vienas iš šios organizacijos steigėjų, jos valdybos narys mokslų daktaras Modestas Gelbūda.

Jis pateikia savo pavyzdį – baigęs mokslus Lietuvoje, išvyko mokytis į užsienį. Danijoje tapo tarptautinio verslo doktorantu, dėstė Londono verslo mokykloje, dirbo Švedijos Upsalos miesto universitete ir po trylikos užsienyje praleistų metų sugrįžo į Lietuvą, kaip pats sako, atiduoti gimtajam kraštui skolą, tai, ką buvo gavęs.

„Atėjo laikas, kai supratau, jog noriu gyventi ir dirbti Lietuvoje. Tai, ką man pavyko pasiekti, yra visada šalia buvusių gerų mokytojų darbo rezultatas. Būtent nuo mokytojo labai daug kas priklauso, nes Lietuvoje yra nemažai talentingų vaikų, ir reikia suaugusiųjų, kurie padėtų tiems talentams atsiskleisti. Toks ir yra 2004 metais įsteigtos akademijos tikslas”, – sakė Gelbūda.

NMA šiuo metu veikia devynios dalykinės sekcijos – biochemijos, ekonomikos, informatikos, istorijos, lietuvių filologijos, muzikos bei kitos. Sėkmingai įstoję į pasirinktą sekciją, 7–12 klasių moksleiviai pradeda įtemptą nuotolinį mokymosi kursą, kuris tęsiasi visus mokslo metus. Kas dvi savaites mokiniai gauna užduotis iš mokytojų ir dėstytojų, su

jais tardamiesi tas užduotis sprendžia. Mokslas akademijoje gali tęstis nuo 3 iki 6 metų, t. y. nuo įstojimo iki 12 klasės. Šiomet nuotolinio mokymo užsiėmimuose dalyvauja 315 mokinių iš visos Lietuvos ir 30 dėstytojų.

„Anglų mokslininkas Ken Robinson teigė, kad mokykla žlugdo žmogaus kūrybiškumą. Tai kategoriškas teiginys, bet mokiniams išties reikia sudaryti kuo geresnes sąlygas, kad galėtų atsiskleisti jų talentai. Moksleiviai pas mus gauna įvairių naudingų žinių, jie mokomi prisiimti atsakomybę. Mūsų išskirtinumas – apimtis ir geografinė platuma, turime vaikų iš visos šalies. Iš mūsų 315 moksleivių kas antras yra įvairių tarptautinių ar šalies olimpiadų prizininkai, ir tai daug ką sako”, – teikė NMA direktorė Eglė Daunienė.

Pasak jos, pernai buvo gauta 520 paraiškų mokytis akademijoje, šiemet – 800. Padėti pasirinkti geriausius padeda ir intelekto testas, padedantis nustatyti intelekto koeficientą (IQ). Teigiama, kad vienoje kartoje yra apie 2 proc. aukštą IQ turinčių žmonių.

Trejus metus NMA buvo remiama iš Europos Sąjungos projektų, dabar jos gyvavimą užtikrina pavienių organizacijų ir žmonių parama. Paskaičiuota, kad per septynerius veiklos metus NMA įvairiais būdais parėmė 70 organizacijų ir 400 Lietuvos žmonių.

Tie moksleiviai, kurie geriausiai mokosi ir kuriems geriausiai pavyksta spręsti užduotis nuotoliniu būdu, yra pakviečiami į sesijas. Tris kartus per metus jie turi galimybę gilinti pasirinkto dalyko žinias, ugdyti asmenybę ir pilietiškumą. Šiomet tokia vasaros sesija vyko Nidoje, joje dalyvavo 100 pačių geriausiųjų, kurie ne tik mokėsi, bet ir bendravo, pramogavo bei diskutavo su įdomiais žmonėmis.

Į sesijas atvyksta ir mokiniai iš panašios Vokietijos akademijos „Deutsche Schuler Academie”. Trečdalį tokių sesijų kainos sumoka moksleiviai, likusi dalis yra padengiama rėmėjų lėšomis. Beveik visi akademijos mokytojai ir dėstytojai dirba nemokamai, nes palaiko ir supranta šio sumanymo bei tokios akademijos reikšmę.

„Per tuos metus akademiją baigė 1,100 gabių šalies vaikų. Maždaug su

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS A † A REGINA VAITKIENĖ

2010 m. lapkričio 27 d. mūsų motina iškeliavo amžinybėn.
Šią liūdną sukaktį minint, prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Reginą savo maldose.

Liūdintys vaikai: Vytautas, Arvydas ir Milda su šeimomis

Mūsų klubo nariui

A † A BALIUI ERSLOVUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai GENEI, vaikams ir kitiems artimiesiems.

Beverly Shores Lietuvių klubas

penktadaliu iš jų palaikome ryšius, dalis jų sugrįžta pas mus kaip dėstytojai ar lektoriai. Pradėjome daugiau dirbti su mūsų buvusiais akademikais (alumni). Žinome, kad iš 50 dabar prestižiniuose Oxford ir Cambridge studijuojančių Lietuvos jaunų žmonių nemaža dalis baigė mūsų akademiją, mūsų akademikai sėkmingai įstoja į kitas aukštąsias mokyklas”, – džiaugėsi Daunienė.

Akademijos įkūrėjai sako, kad populiariausios yra matematikos ir biochemijos studijos, auga ir susidomėjimas istorija. Taip pat svarbu, kad moksleiviai ir studentai po studijų grįžtų į Lietuvą, kad nevyktų „protų nutekėjimas”, kuris pastaraisiais metais vis labiau pastebimas Lietuvoje. Pasak Daunienės, talentingi ir gabūs moksleiviai turi ieškoti geriausių galimybių studijoms, bet svarbu, kad gautas žinias panaudotų ir pritaikytų gimtajame krašte.

Lietuvos moksleivių, pasirenkančių studijas užsienio šalyse, skaičius pastaraisiais metais auga, mažėja studentų šalies aukštosiose mokyklose. Kasmet auga ir gyventojų

migracija. Šias problemas nagrinėjantis Kauno technologijos universiteto profesorius, habilituotas daktaras Leonardas Rinkevičius aiškina, kad daugiausia išvykstama neradus Lietuvoje darbo pagal specialybę. Išvykstantieji nurodo, kad jiems Lietuvoje trūksta galimybių atsiskleisti, aišku, svarbią vietą užima ir atlyginių skirtumai, geresnės darbo sąlygos bei įvairios socialinės aplinkybės.

„Yra penki svarbūs veiksniai, kurie lemia kvalifikuotos darbo jėgos migraciją. Tai galimybė atsiskleisti ir profesijos patrauklumas, socialinis bei ekonominis statusas, akademinė sistema, šalies makroekonominis statusas bei infrastruktūra ir kultūrinės bei ekologinės sąlygos”, – teigė Rinkevičius.

NMA kūrėjai įsitikinę, kad jų pagalba talentingiausiems ir gabiausiems Lietuvos vaikams leis jauniui atsiskleisti, sudarys sąlygas sėkmingai įstoti į aukštąsias mokyklas ir ateityje prisidėti prie sėkmingos Lietuvos kūrimo.

„Chevrolet” – jau šimtas!

Atkelta iš 3 psl.

Dr. Gordon spėja, kad platesnės bendruomenės ugdymo mintis išgąsdino politikus, mat dalis planuotų pokyčių buvo susiję su politine akcija.

Paklaustas, ką reikėtų daryti, norint pakelti juodosios rasės vaikų švietimo lygį, jis pastebėjo, kad išsimokslinę žmonės turi daugiau progų ir galimybių gyvenime. Jo žodžiais, didžiausia kliūtis yra nevienodas turimų išteklių paskirstymas visuomenėje. Tuo pačiu dr. Gordon pripažįsta, kad tai nėra politiškai priimtinas supratimas, nes visuomenė ne kartą yra atmetusi ankstyvesnes „svieto lyginimo” pastangas kaip pernelyg socialistines.

Pažįstu vieną kolegą, kuris prieš keletą metų atliko „Head Start” programos Lansing mieste įvertinimą.

Jo radiniai, kiek pamenu, buvo panašūs į kitas studijas, kur rasta, kad programos įtaka priešmokyklinio amžiaus vaikams yra teigiama, matoma tol, kol vaikai joje dalyvauja. Programą pabaigus, su laiku jie tarsi nuslysta į ankstesnę būseną, vėl susiduria su sunkumais konkuruojant su bendramečiais iš labiau pasiurtinčių šeimų. Vis dėlto „Head Start” programa tebėra gana populiari, ir niekas rimtai nesiūlo jos panaikinti.

PERKA ŽEMĘ

Perku arba išsinuoju žemę

Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti. Pilnai atsiskaitau per banką. Sendorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Tel. **+370-616-93194**,
el. paštas: **kadugiai@gmail.com**

M. Gelbūda ir E. Daunienė džiaugiasi, kad jaunųjų talentų Lietuvoje netrūksta.
A. Vaškevičiaus nuotr.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Socialinių reikalų skyrius** Lemont maloniai kviečia lapkričio 16 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į filmų popietę. Bus rodomas Lietuvos kino studijoje sukurtas meninis filmas „Riešutų duona“. Filmai rodomi PLC skaitykloje.

■ **Dailininko Artūro Slapšio parodos** „Mano pasaulis“ atidarymas Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks lapkričio 18 d., penktadienį, 7:30 val. v. Atidaryme kalbės Lietuvių filatelistų draugijos „Lietuva“ pirmininkas Jonas Variakojis, muzikinę programą atliks Audronė Simanonytė.

■ **Lapkričio 18 d., penktadienį, 6:30 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL), minint holokausto aukas bus rodomas režisieriaus Rimo Morkūno dokumentinis filmas „Vidurnakčio pašnekesiai“. Po peržiūros rašytoja Nancy Wright Beasley (nuotr.) pristatys savo knygą „Izzy's Fire: Finding Humanity in the Holocaust“.

■ **Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa** maloniai kviečia Jus atsilankyti į Rudeninį balių, kuris įvyks lapkričio 19 d. 6 val. v. Pasaulio lietuvių centre (14911 W. 127th St., Lemont). Gros Algimanto Barniško ansamblis. Tel. informacijai 773-550-4609.

■ **Lapkričio 20 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv.** Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje vyks dainininkės Audronės Simanonytės koncertas „Apie laisvės kovas – savo tėvų lūpomis“, aktorė Julija Sakalaitė skaitys S. Simanonienės eilėraščius. Visi kviečiami.

■ **Vydūno fondas kviečia lietuvių visuomenę** ir skautiškosios šeimos narius lapkričio 20 d. 12:30 val. p. p. dalyvauti Purdue University profesoriaus emerito Romualdo Viskantos pagerbime, kuris vyks Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Programoje: trumpa akademinė dalis ir pietūs. Apie dalyvavimą prašoma pranešti Militai Lauraitienei tel. 708-489-2941.

■ **Lapkričio 20 d. visus maloniai kviečiame** dalyvauti LR kariuomenės dienos paminėjime, kuris prasidės 10:30 val. r. šv. Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Po Mišių prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę bus uždegta amžinoji ugnis. 1 val. p. p. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose (2417 W. 43rd. St., Chicago, IL 60634) paskaitą „LR šauliai ir kariškiai 1941 m. Birželio sukilime“ skaitys dr. prof. Augustinas Idzelis. Meninę dalį atliks pučiamųjų orkestras „Gintaras“. Jūsų lauks pietūs bei baras.

■ **Lapkričio 26 d., šeštadienį, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** vyks moterų klubo „Alatėja“ 6-tojo gimtadienio šventinis vakaras. Pradžia 6 val. v. Vietas užsisakyti iki lapkričio 20 d. tel. 708-205-8742 (Audronė).

■ **Gruodžio 4 d., sekmadienį, PLC Lietuvių Fondo salėje** vyks dokumentinių televizijos laidų ciklo „Lagerių moterys“ pristatymas.

mas. Dalyvaus viešnia iš Vilniaus, „Ateities“ redaktorė Reda Sopranaitė. Popietę rengia Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija ir Čikagos ateitininkai sendraugiai. Pradžia 12:30 val. p. p. Tel. pasiteirauti 630-257-5613 (Misijos raštinė).

■ **Gruodžio 10 d., šeštadienį, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** vyks Metų žmogaus pokylis, kurio metu bus pagerbtas dr. Audrius Plioplys.

■ **Gruodžio 18 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Jaunimo centre vyks Ateitininkų Kūčios. Registruoja dr. Ona Daugirdienė tel. 630-325-3277 arba el. paštu odau-girdas@hotmail.com. Prašoma atsakove ar laiške palikti savo telefono numerį ir jūsų registracija bus patvirtinta skambučiu.

■ **Montessori mokyklėlė „Žiburėlis“**, norėdama surinkti lėšų mokyklos išlaidoms, parduoda kalėdines gėles Poinsettia. Vazonėliai – 2 dydžių – 7 colių (14 dol.); 2 pėdų (39 dol.). Čekius prašome rašyti „Suburban Lithuanian Montessori“ ir siųsti adresu Ziburelis, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Gėles bus galima pasiimti gruodžio 3 d. nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p. Daugiau informacijos mokyklos tel. 630-257-8891 arba tinklalapyje www.ziburelis.org ir tel. 815-838-2670 (Gitana).

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Lapkričio 19 d. 8 val. v. Lenkų namuose** (177 Broadway Clark, NJ 07066) koncertuos grupė iš Lietuvos „Lemon Joy“. Nors grupės pavadinimas ir nelietuviškas, bet jie atlieka tikrai geras lietuviškas dainas. Jų galite pasiklausyti tinklalapyje myliumuzika.lt. Bilietus užsisakyti galima tel. 732-713-5108 (Žilvinas) arba el. paštu zilvis_bublis@yahoo.com

■ **Lietuvos Respublikos generalinis konsulas** New York ir JAV LB New York apygarda maloniai kviečia jus lapkričio 20 d., sekmadienį, 11 val. r. paminėti Lietuvos kariuomenės dieną. Prelegentas – plk. Antanas Jurgaitis, LR gynybos atašė JAV ir Kanadai. Minėjimas vyks Apreiškimo bažnyčios parapijos salėje (259 N 5th St., Brooklyn, NY 11211). Tel. pasiteiravimui 212-354-7840 x10; el. paštas ny@urm.lt

■ **Lapkričio 20 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** ALKA patalpose (37 Mary Crest Dr., Putnam, CT) vyks Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimas, kuriame kviečiame visus aktyviai dalyvauti. Pranešimus skaitys dr. Aleksas Gedminas, dr. Andrius Kazlauskas, dr. Aldona Lingertaitienė, Nomedą Gimiūtė. Dėl nakvynės kreipkitės į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyną tel. 860-928-7955. Daugiau informacijos gausite el. paštu mgirnius@hotmail.com

■ **Gruodžio 4 d., sekmadienį, 12 val. p. p.** Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje (211 Ripley Pl., Elizabeth, NJ) vyks labdaros diena, skirta padėti Dr. V. Kudirkos lituanistinei mokyklai, kurios pastatas buvo apvogtas. Renginys prasidės išsamesnė informacija: dminkute@hotmail.com

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

Pirkis Žmuidzinavičiaus,
Rimšos, Vizgirdos ir Kasiulio
tapybos darbus.
Tel. 708-349-0348.

Čikagos lituanistinėje mokykloje lapkričio 12 d. lankėsi University of Illinois at Chicago profesorius Giedrius Subačius. Vyresniųjų klasių mokiniams jis skaitė paskaitą „Dvejopa lietuvių kalbos istorija“, kurią mokiniai su susidomėjimu iš klausė. Ši paskaita buvo ypač naudinga dešimtokams, kurie ateinantį pavasarį laikys lietuvių kalbos egzaminą, kuriame yra ir klausimų iš lietuvių kalbos istorijos.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Poetė Eglė Juodvalkė kalbasi su buvusiu partizanu Leonu Laurinsku. Susitikimas įvyko 2010 metais Tauragėje. Nuotrauka iš Eglės Juodvalkės asm. albumo

Eglės Juodvalkės knygos „Sakalai naktį nemiega“ sutiktuvės vyks Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre lapkričio 20 d., sekmadienį, 1 val. p. p.

Paskaitininkė – „Draugo“ vyr. redaktorė dr. Dalia Cidzikaitė, programos vedėjas Linas Umbrasas.

Rengia Lietuvos rašytojų draugija.

Šeštadienį, lapkričio 12 d., kino teatre „AMC Criterion“, Santa Monica, CA, įvyko lietuviško filmo „Tadas Blinda. Pradžią“ premjera. Po peržiūros sujaudinti Los Angeles lietuviai dėkojo premjeroje dalyvavusiems kūrėjams filmo režisieriui Donatui Ulvydui ir prodiuseriui Žilvinui Naujokui. Nuotraukoje: filmo režisierius Donatas Ulvydas.

„Draugo“ info

Lankytojai įsigyja knygas Knygų mugėje, kurią Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC) lapkričio 12 d., šeštadienį, suruošė Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL). Pasak LTSC direktoriaus prof. Augustino Idzelio, mugė susilaukė didelio susidomėjimo. Knygos mylėtojai galėjo nebrangiai nusipirkti poezijos knygų, romanų, meno albumų, vaikiškų ir istorinių knygų.

Laimos Apanavičienės nuotr.